

309084

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జూలై 19 వ తేది మంగళవారము

No. 68

సంపుటము. ౪.

శింశనామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస బహుళ అమావాస్య ౩౦.

సంచిక ౬౮

మంచిమనసు! తనకేలు బుద్ధుపడినది!! నెనుక నొరకవు!!
2 పునలు కొనువారికి అత్తలొచ్చుటయున కొరవని
కొడంద్రప్రలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాము.

మేలైన జహాజ పట్టుపంపలు.

అనేకపంచలు బుద్ధుపడినందున
ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకలారా! శృంగారమున్ను
వాగ్వికతయున్ను గల మేలైన అసల్
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనంద
ముకొరకు తెప్పించి విక్రయించుచు
న్నాము. ఇందులో ఎగుపు, పచ్చ,
అకుపచ్చ, రోజా, మేళు వర్షం,
ఇత్యాది రంగులు గలవి. క్లాసునీయమైనవి, త్వరపడుడు.
శ్రీమూగనిడివిన్ని 2 1/2 మూర పెడల్పుగల పట్టుపంచె 1-కి 2-0-0
జహాజ పట్టుపంచలు చొకము 2 మూరలు ... 1-5-0
8 చొకములు తెప్పించుకొనిన పాన్ టెన్ పేనా ఇనాము.
అన్నిటికి పోస్టేజీ ప్రశ్నకము.

(555) చిరునామ:- రాజలక్ష్మి కంపెనీ,
8, కందప్ప మొదలి పేది, తిరువల్లి క్లబ్బ్ మదరాసు.

రామదాసు నాటకము.

(తెనుగుభాషయందు)

బల్లారిలోనుండు

హైదరాబాదు హైకోర్టువకీలు,
ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులవలన

రచియింపబడినది.

నెల - ప్రతి 1-కి 2-క రూపాయ.

(అంచెకూలికాక)

ప్రతులు దొరుకు స్థలములు.

- (1) ధర్మవరము గోపాలాచార్యులు వకీలు-బల్లారి.
- (2) నెం॥ 64 తులసింగ పెరుమాళ్ళ కోయిలపేది,
798 తిరునల్లి క్లబ్బ్, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము
వెల సీసా 1-కి 0-8-0లు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును.
వాయువుపోట్ల పోగొట్టును.
సాంధ్యపు నొప్పుల బార
దోలును, పోస్టి పోగొట్టును.
సువాసన గలిగి యుండును.
ప్రతియింట నుండదగినది.
దీనిని విదేశములలో
కూడ వాడుచున్నారు.
లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయము.

నకలుమందులను జూచి మోసపోకుడు
మా రిజిస్టరు ప్రేడుమార్కు జూచుకొనిన మోసము గలుగదు.
అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి - మదరాసు.

'A Letter to the People of India'

BY

Mr. Lionel Curtis.

A very interesting book which must be read
by all people interested in Indian Politics.
Mr. Curtis is for self-government for India
and how he arrives at this startling conclu-
sion is beautifully set forth in this book. A
scheme for an Imperial Parliament of the
Empire in which India will also be an equal
partner is also sketched.

Price including V. P. charges As. 0-12-0
For copies apply to

Manager,

"ANDHRA PATRIKA"

POST BOX NO. 219

MADRAS. E.

TRY ATONCE! TRY ATONCE
AMRUTANJAN
Best Indian Pain Balm
Price Annas 8 Per Bottle.
SOLD EVERYWHERE.
Our Catalogue sent free on application.
APPLY FOR DETAILS :-
AMRUTANJAN DEPOT,
Bombay & Madras.

రాణీసంయుక్త గ్రంథకర్తచే తెనిగింపబడిన
పురుషార్థప్రకాశము.

ఇంగ్లండుయొక్క తాత్కాలిక స్థితినిబట్టి దేశమం
దంతట సుత్తవిధానం బగు శిక్షాపద్ధతి! వ్యాపింప
వలెనను నుద్దేశము మనస్సుననిడికొని 'స్పెన్సర్' అను
కాశ్రుజ్ఞుడు 'ఎమ్యుకేషన్' అను గ్రంథము నెట్లు
రచించెనో అట్లే ప్రస్తుతకాలపు హిందూదేశపు
స్థితినిబట్టి మనదేశమందెల్లడల సుత్తవంబగు శిక్షా
పద్ధతి వ్యాపింపవలెనను నభిలాషతోడ విశుద్ధానంద
నిత్యానందు రీ గ్రంథమును రచించియున్నారు.
విద్యయం దభిమానముగల ప్రతి యౌధప్రతీతి, ప్రతి
యౌధప్రభువును ఈ గ్రంథమును దప్పక చదివితీర
వలయును. ప్రయమరీ పాఠశాలల యుపాధ్యాయుల
కిది మిక్కిలి యుపయోగకరము. మరియు సంఘ
సంస్కరణకుం దభిలాషగల వాగల కిది చింతా
మడియే యన నొప్పు. 450 పుటల పుస్తకము.
జూలై 15 వ తేది లోగా వ్రాయువారికి ఖర్చులు
గాక రు. 1 కును, తరువాత వ్రాయువారికి రు. 1-4
కును పంపబడును. వలయువారిట్లు వ్రాయవలయును.

ఆర్. యమ్. వి. జానకిరావు.

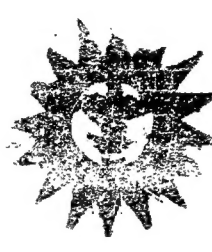
పోస్టు, పాత గుంటూరు.

గుంటూరు.

(800)

కుంకుమపుష్ప

శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ

శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ
శ్రీ

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపుష్ప
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమారునా
గమనింపుడు. కరస్పాడెమ్మ మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(555) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని రుజువుపర్చగల
సమర్థులకు 100-0-0లు యినాం
గుణమియ్యనియతల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము
తిరిగి యిచ్చివేసెదము.
[రిజిస్టరు] (నమ్మకమైన మందు) [రిజిస్టరు]

తామ్రమైనము

అన్ని చర్మరోగములకు, మచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధావధము.
ఇది శ్రీకృష్ణుని చంద్రారెడ్డిగారు (జమీందారు,
నిడదవోలు) వగైరా కొందరు గొప్పవారు పరీక్షించి మాకు
ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిలోనికి రాబడినది. ఇది
యెట్టి కఠినమహావ్యాధుల నయినను అతిమాత్రము నయినను
క్షీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రామ
బాణమువలె ఖండించి యావనవంతులగా చేయును.

1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0
2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0

సగము బుడ్లున్న ఇవ్వవలయును.
యస్ వి. యస్. రాజు అండు సన్స్
(778) లక్ష్మీనరసాపురం ఆనవర్తిపోస్టు, గోవావరి జిల్లా.

అనిలైన్ చాయలు - లక్ష్మి రేడ్ (బెకలిన్)
బెన్ జో - పర్వత (బెకలిన్)
కాంగోరెడ్ (బేయర్)
టిన్ను 1-కి టౌన్సులు 8 గలవి.
పర్వత 4 (B.N.) కి సెవాచాయ
టిన్ను 1-కి అవున్సులు 20 గలవి.
వారుకు వైవిలాసము:-
సాల్ మహమ్మద్ హాజీ, యుబ్రహీం కంపెనీ,
791 నెం 248, 249 ఎస్ ప్ల నేడ్, మద్రాసు.

తేలుమందు వెల సీసా గాకి 0-8-0

బాధ నొముల వెంట నెద్దనరము
దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును
కుట్టినబోటును బండ పొరునలుల
చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావకము
ననెకులు పరిశీలించి. ఇది మిగుల
పూటుగలిగి నీటివలె నుండును.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

స్వదేశోద్యమము.

II

మన స్వదేశోద్యమము మనవిక్రయాంగణములయందును, విదేశముల యందును పేరుగాంచి బాగుగ విక్రయమగుటకు ఈ క్రింది పద్ధతుల నవలంబించ వలెను:-

(1) స్వదేశీయము బాగుగ మన వస్తువులు విక్రయము కాగోరు వాంఛించు ముఖ్య పట్టణములందు రుకాణముల ప్లా పించి ప్రతిపట్టణముందును స్వదేశోద్యమపులను సంగ్రహించి వాని నమ్మునలుల యత్నించవలెను. ఇట్టి రుకాణములను ఏర్పరుచు టకు హిందూదేశపు వస్తువులు, పరిశ్రమలు అను గ్రంథమును పరిశోధించినచో ఇయ్యది సులభముగ నుపకూడును ఈ గ్రంథమును భారతదేశపారిశ్రామిక సమాజే సాధారణ కార్యదర్శిగారి కార్యాలయమున తయారుచేయబడినది. (కేసులు నె క్రిటరీ ఇండియా ౯ ఇండ్స్ట్రీ) యల్ కాన్ ఫరెన్సు)

(2) ప్రతివీటను గావించుకొను ధర్మభండమున గల ముఖ్యవస్తువులయందు స్వదేశోద్యమపుల చిత్రకళ వస్తు యొక్క ప్రదర్శనములను కార్యతముగ జేయుచుండవలెను.

(3) విదేశోద్యమపుల నవసరించి ఆదేశాత్మక వస్తువులను తయారు చేయగోరు పనివాండ్రును నేర్పుటకు గాను విదేశ వస్తువుల నమోనాలను (మూదిరిలు) సంగ్రహించి జాగ్రత్త పరచవలెను. ఇట్టిపద్ధతి ఇదివర కపుడే జపానులో ప్రవేశ పెట్ట బడినది. ప్రజలందరు దీనిని గ్రహించి చిత్ర విచిత్రములకు పను లను గావించి మంచివస్తువులను తయారుజేసి ప్రసిద్ధి గాంచు చున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వాణిజ్యసమాచారశాఖ వారు స్వదేశ వస్తువుల ప్రదర్శనమునకు విదేశవస్తు ప్రదర్శనము లకును విచిత్ర వస్తు ప్రదర్శనశాలలనిర్మాణించిరి. (మ్యాసింగు)

4. మొదటను సరే కొంత స్వాధీనపరిత్యాగమును జూపి విదేశోద్యమపులకంటె స్వదేశోద్యమపుల మెచ్చుధరలు గలవిగనున్న నాటి నే కొనుటకును నుపయోగించుటకును ప్రజలు కృతనిర్వికలుగ నుండవలెను.

(5) ప్రతిదినము విదేశములయందు మన ఉపయోగము నిమిత్తము వస్తువులను తయారుచేయు విదేశీయవస్తువుల నన్ని టిని చిన్నదైనను, పెద్దదైనను అన్నిటిని ప్రదర్శించుటకు నునము ప్రయత్నించి ఏర్పాటులను గావించవలెను. వర్తమాన మందు హిందూదేశ పారిశ్రామిక వస్తువులను ధరతఖండము నను ఇతర దేశములయందును ప్రదర్శించు దానికంటె వస్తు వినియోగములకు ప్రజలకు జూపినచో జీవనాధారమునకు, ఆత్మవృద్ధిపయోగముగ నుండును. ప్రజలు వీనిని నేర్చుకొని తాముగూడ అట్టివస్తువులను తయారుజేయుచుండును. దేశ మందు పరిశ్రమలు వృద్ధిగాంచును. ప్రజలకు జీవనాధారము గూడ కలుగును.

స్వదేశోద్యమ విజయోద్యమమునకు, పారిశ్రామిక ఆద ర్యములు స్వత్రా ప్రజల మనముల వాకర్షించుటకును దొర తనమువారుగాని పౌరనాయకులుగాని, దవాఖిలు మున్నగు వారెవరైన ప్రకృతిశాస్త్రవిద్యను, సాంకేతికజ్ఞాన విద్యను ప్రజలకు భారతముగ నేర్పవలయును; ఇదిగాక పారిశ్రామిక పురోవృద్ధి గోరు జాతివారందరును తమ యవకులను చేతి పనులయందు ప్రవేశ పెట్టవలయును. విద్యవిద్యాలయ పరిశ్రుత మోక్షదాయకములని ఎంచక చేతిపనులను నిరసించక చేతి పనులను ఆభివృద్ధిజేయవలెను. ఇల్లంతను నుల్లజేసి పామ్మం తయారు చేయుచును విద్యవిద్యాలయపు విద్యయందు కృతార్థత జెందనను తీవ్రపాధి కలుగుటయే కష్టముగ నున్నది.

వికమత్తము, విజయైన కాశ్యోత్సాహము, కావలసినంత ధనము, ధీశక్తి, పనిచుండు ఆత్మశక్తివలన పారిశ్రామికాభి వృద్ధికి మోక్ష ముండవలదు. అది ఎన్నటికిని మెంపొంద జాలదు.

ఆధునిక పారిశ్రామికాభివృద్ధికి నలయు ముఖ్య సాధనములలో కొన్నిటిని మాత్ర మింక ఉదాహరించితిని. వీనిని చక్కగ గమనించి కార్యనిర్వహణమును బూనినచో తప్పక జయముగ నుండును.

స్వదేశోద్యమపుల విఫలమగుటకు కొన్ని కారణములను తెల్పుచుంటిని. దీనివలననే మనముగూర్చి కొన్ని లోటులను గూడ విశేషించితిని. దీనివలననే భవిష్యత్తుందు ఈయంద్య మమును ఆభివృద్ధిజేయుటకును దీనిని గురించి కృషి చేయుటకు ను కొండవల నిమిత్తముగాను కలుగవచ్చునగాన ఇట్లు వ్రా యుటచే నాయుల్లేక మెప్పుటికిని ఈవిధానమును ఖండించుట కారు. నేను నుడిచిన దంతయు లోటులను విదితముజేయు

చున్నది. దీనివలననే ప్రజలు నిరుత్సాహము జెందవలదుగాక దీనియందుగల మహిమలనుగూడ తెలియజేయుట నావిధిగాన వానినిగూడ తెలిపెదను. స్వదేశోద్యమపుల పట్ల ఇటీవల ఆత్మ ద్భుత మార్పులు గలిగినవి. దీని విషయమై ప్రజలు తమయాశ యములగూడ మార్చుకొనిరి. 20 ఏండ్ల క్రిందట ధనికులగు వారందరును తమ పుత్రులను విదేశముల కంపి ముఖ్యముగ వి. సి. ఎస్., సి. ఎం. ఎస్., బారిష్టరు, పరిశ్రుత కే చదివించు చుండెడివారు. వీనిని మోక్షదాయకముగ నెంచుచుండెడి వారు. కాని ఇప్పుడు ప్రజల యభిప్రాయములు కొత్తమార్పులు చెందినవి. పట్టణపట్టణముందున్న ధనికులు, ప్రజాసంఘము వారందరును మెకానికలు ఇంజనీరులు, ఎలక్ట్రిక్కు ఇంజనీరులు, టెన్షియలు ఇంజనీరులు, రసాయన శాస్త్రజ్ఞులు, దానియందు పరిజ్ఞానమును సంపాదించుట మున్నగు విద్యలను తమ పుత్రులచేగాని యువకులచేగాని యభ్యసింప జేయుచున్నారు. ఇట్టి సాంకేతికజ్ఞానము గలి గెడు విద్యలను కరచుచున్నారు. ప్రత్యేకము సాంకేతికవిద్య నేర్చుకొనువారి నిమిత్తము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొన్ని విద్యార్థివేతనముల నేర్పించినారు. ఇట్టి యుత్సాహముచే పూర్వము విదేశీయులు పాశ్చాత్యులు చేయుపనులన్నియు భారతీయులే చేయుచున్నారు. ఆయాయాద్యోగము లన్నిటిని మన మోందవలె బడయుచున్నాము. వరగ రాష్ట్రమున ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞానమును ఉద్యోగించుటకు ను దానిని యభివృద్ధిజేయుటకును ఒక సంఘమేర్పడి యున్నది. ఈ సంఘమువారు ప్రత్యేకము సాంకేతికవిద్యనిమిత్తము రమా గమి కి నెల విద్యార్థులను విదేశములకంపి. జ్ఞాప్యచుగు ఈ విద్యార్థులయములు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తదితర స్వదేశ సంస్థానాధీశ్వరులు దీని విషయమై చేయు చున్న గొప్ప సాయములచే ఫలించుటకు మొదలిడెను. ప్రస్తుతము వీరిపుణ్యమాయని ధరతఖండమున అద్దము తయారు జేయుట, కాగితపు పరిశ్రమ, కాగితపురట్టు మున్నగు ఇతరపరి శ్రమలందు ఆరితేరిన వారెందరో గలరు. భూగర్భశాస్త్ర వే త్రులు, లోహపరిశ్రమా బుద్ధిమంతులుగూడ మనధరతఖండ మున బయలిడుచున్నారు. విదేశములందు, ధరత ఖండమున విద్యాభ్యాసముజేసి తయారైన ఎలక్ట్రిక్కు మెకానికల్ ఇంజనీర్లు ప్రస్తుతమును ధరతఖండమున మెక్కుచుండి గలరు. మన నేతపనులు, రంగుపనులు మున్నగుపనులను మనభారతీయ వేత్రుల యాజమాన్యముక్రింద నడపించుచున్నారు. ఈ కర్మా లయముల బోధించెడి వారు గూడ మన మోంద వు లే. అటవీనిర్యోధనలయందు గూడ మన భారతీయ రసాయన శాస్త్ర వేత్రులు పాశ్చాత్యులకు ఇనుమంతయు తీసిపోకుండగ కార్యములను సమగ్రముగ నిర్వహించుచున్నారు. వ్యవసాయ శాఖయందు గూడ నెలట జూచినను మన కృషిశాస్త్రవేత్రు లు, రసాయనశాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధన నిర్మాణ శక్తులయందు పాశ్చాత్య సోదరులను మించి పని చేయుచున్నారు. హిందూదేశ వాణిజ్యసంఘమువారి పోగయోజనల నడుపుట యందు మన భారతీయ సోదరులెందరో ఇంజనీరులుగ పని చేయుట నేను చూచుచుంటిని. పరిశ్రమలయందభిరుచిలేని వారును, విముఖులగు వారందరును వర్కములను ననుభవజేయు పనులను నేర్చుకొనుచున్నారని వినినంతమాత్రాన అచ్చెరు వొంగుదురు. ఈమహాభావులందఱును విశ్వవిద్యాలయమున వి. ఎస్. సి. పరిశ్రుతల దుష్ప్రవృత్తత తమ కొనుగడలను గూడ ఈవృత్తిని తదితర పరిశ్రమలను నేర్చుకొననట్లు చేయుచున్నా రు. ఇదియే వారయ్యుద్యోగములు. ఇంజనీరు స్వదేశోత్సాహ ము ఎక్కువగ నెచట నైన గాంచగలమా? ఇప్పుడేకని చేతిపనుల యందు ఏకగింపుగల యువకుల నెందరనో మన దేశమును గాంచుచున్నారము. ఎంతకాలము మనము ఇట్టి దుష్ప్రవృత్తి లతోను దురహంకారముతోను, కొట్టుకొనుచుండుమో అంత వరకు మనకు ఆర్థికమోక్షము కలుగజాలదు. విదేశముల యందు కొటీశ్వరుల సుతులుగూడ తమతండ్రులు రాక్షసి బాగుగనులయందు బొగ్గునత్రపుటకు సంతోషముగ నేగెదురు. ఇట్టినిచకృత్యములను చేయుదుమాయను నహంకార మెంతయు వారికి లేదుగాన మనముగూడ వీరిని అనుసరించి పనిచేయ వలెను.

ముఖ్యవస్తువులయందు స్వదేశోద్యమపుల రుకాణముల నెలకొల్పుటచే స్వదేశోద్యమపుల ప్రతిభగాంచి మెంపొందు చున్నది. ప్రతి రుకాణమును కార్యత చిత్ర వస్తు ప్రదర్శనాలయముగ రానించుచున్నది. మనదేశమును ఆర్థిక సౌకర్యములు లేకున్నను, దీనిని పూర్తి జేయుటకు జగద్యిభ్యాతమైన జి. ఎస్. తాతావారి ఉత్సా

హములు, జలవిద్యుచ్ఛక్తి విధానములు ఉపకరించుచున్నవి. తాతాకంపెనివారు దీనికి వలయు ధనమునంతను హిందూదేశ ముననే ప్రోగు జేసి ఈ పరిశ్రమలను నెలకొల్పి మనకు వికమత్తము నిర్మాణశక్తిలేదని పాశ్చాత్యులు మాట్లాడుటకు ఎత్తిపాడుచు చున్నారు. మనపుణ్యముచే నేటికి తాతా కంపెనివారు మన యువకీర్తిని బాపగలిగిరి.

శత్రు సారస్వతులగువారు కొంతమంది మనధరతఖండ మునగలరు. అట్టివారిని స్వదేశోద్యమపుల సంతృప్తులుగ జేయుట వర్తమాన ఆసౌకర్యముచే సాధ్యము గాదు. ముందు ముందు మనపట్టుదలచే వీరినిగూడ సంతోష పెట్టగలుగుదుము. మొన్న మొన్నటివరకు మనము ధరించువస్త్రములు, పాదరక్ష లు, మేజీళ్ళు కమీజులు మున్నగునవి వైటువేయియవలకం నెసివారు సరఫరా చేయుచుండెడివారు. ఇప్పుడు స్వదేశోద్య మము ధర్మమో యని బొంబయి, అహమదాబాదు యంత్రాధి కారులు రైతులగాయతు రాజులు ధరించెడు దుస్తులన్నిటిని స్వదేశోద్యమపులతోనే తయారుజేయుచు సమగ్రముగ నందరి కిని కొరతలేకుండగ సరఫరా చేయుచున్నారు. ఇట్టియెడల రాబోవు దేశీయ మహాజన సభ మున్నగు సమాజేక ములకు బోవు పరిశ్రమోద్యమపులందరు ఆయా సభల యందు సమాజేకముగు తమసోదరుల నందరిని స్వదేశ ఉడుపు లతో నుండవలెనని మోచ్చరించి తమదేశీయులను ప్రార్థించు ట సమంజసము. వర్తమానమున ప్రతినభయందును స్వదేశో ద్యమము గూడ ఒకవిషయము క్రింద తక్కినవానితో ప్రవేశ పెట్టుటచే ఇట్టిది సమగ్రముగ నెరవేరుట కదు సులభము. ప్రపంచమందు ధరతఖండము అఖిల వస్తుసంపదలచే అలరారు చున్నది. భూములు ఫలవంతములైనవి. వాతావరణము లను కూలములు. అపకృష్టదాహోత్పత్తికి వలయు సౌకర్యములు మెండు. ఎన్నటికిని తరగని లోహధనము గలదు. ఇట్టి సాధన సంపత్తులచే మనకు ప్రతిదినోపయోగమునకు వలయు వస్తువు లన్నిటిని మన స్వదేశముననే బడయుచుంటిమి. పూర్వముగూడ ఇట్లే యుండెను. పూర్వకాలందు సకలైశ్వర్యములతో తలతూగు చుండెడు భరత ఖండ మిప్పుడు పారిశ్రామిక ప్రాణావశిష్టముగ నున్నదని ఒకానొకతేరి ప్రాయు చున్నాము. మన మాధిక యిబ్బందులను తొలగించుకొనుట కు స్వదేశోద్యమ మే మూలాధారము. ఇదియే ముఖ్య సాధనము. నాగరకము గాంచిన పౌరులందరు, వస్తువులను కొనుటయందును, ఉపయోగించుట యందును, గూడ స్వాతంత్ర్యమును కలిగియుండవలెను. భారతీయులు తమ స్వదేశ పరిశ్రమలను పునరుద్ధరణజేసి అభివృద్ధి జేయ గోరుదురేని తమ దేశాభిమానమునకు దృష్టాంతముగ విదేశోద్యమపులను సంతృప్తముగ వినిపించి స్వదేశోద్యమపులనే యుపయోగించ వలయును. ఇట్లొనర్చినచో స్వదేశోద్యమము ఫలించుటకు ఎట్టిభయమును జెందనవలయులేదు. స్వదేశోద్య మము మనదేశమునకు జీవమును కలుగజేయును. ఇదియే మనలను తరింపజేయునది (హిందుస్థానీవ్రూప్య)

‘కరాచీ నగరము’ అను నొకయందు చాన్సెస్ మిల్స్ అను నతిదు రెండవ ఇంజనీరుగాను, చాన్సెస్ మిల్స్ అను నతిదు మూడవ ఇంజనీరుగా నుండిరి. కడచిన మే 23 వ తేదీ రోజున నాక నడిసముద్రమున పోవుచుండగ రెండవతరగతి గదిలోనుండిన మరణనకర్రను ఏల భాగుచేయులేదని రెండవ ఇంజనీరుగారు మూడవ ఇంజనీరుగారి నడిగిరి. అతడు సరియైన ప్రత్యుత్తరము చెప్పనందున మిల్స్ గారు మేజోర్ వాన్ గారిని నిందించుదు మెడపట్టి ప్రోసివేసిరి. మరియు నతని మెడపట్టెని గాయమును కలిగించిరి. గత సోమవారము రోజున మూడవ ఇంజనీరుగారు 2 వ ఇంజనీరుగారిపై కలకత్తాలో కేసుచేసిరి. రెండవ ఇంజనీరుకు రు 10 లు జూర్రానా పేయబడెను.

India Tea Cess Committee's Commission.
For India. 14 Hare Street, CALCUTTA.
806
కావలెను.
బహుస్కృప్తు నడంపగలిగిన అనుభవకాలులుకావలెను. వారు ఇండియా ఆతను సంవారముచే నువలసి యుండురు. ఇంగ్లీషును, హిందూస్థానీభాషను బాగుగ మాట్లాడగలిగి యుండవలెను. ఇష్టమున్నవారి వయసు, అనుభవము, కొరుజీతమును తెలుపుచు C/o పోస్టుబాక్సు 212, మద్రాసునకు వ్రాసువలెను. ఇప్పుడు బాగుగ పనిచేయుచున్న సకంకుహారీడు గ్రామఫోనులు రు 35-40 కిచ్చుతులలో కాలగలుగును. ఉన్న వారు వాటి మేకరును, స్థితిగతులను C/o పోస్టుబాక్సు 212, మద్రాసునకు వ్రాసువలెను.

హిందూ సామ్రాజ్యము

వ్యాఖ్యలు.

ఇక ముందు జరుగు సామ్రాజ్య యుద్ధస్థలంబు భారత ప్రతినిధులు గూడ సమాన స్వాతంత్ర్యములను కలిగియుండ వలెనను తీర్మానమునకు ఆస్త్రిలియా దొరతనమువారు పూర్తిగా సంగీకరించిరి.

మేక్ మిలన్ కంపెనీవారు సర్ రవీంద్రనాథ టాగూరు గారిచే రచింపబడిన రెండు గ్రంథములను ప్రకటించెదరని తెలియజేయుచున్నది. అందు టాగూరుగారు 15 సంవత్సరముల ప్రాయమును వ్రాసిన ప్రాచీనవిషయస్మరణము అను నదియుకటి.

మే నెల 10 తేదీ మధ్యాహ్నము మేయరు మెకింజీ, వెడర్బర్గునకులు భారతీయ మహిళావిద్యాసంఘమువారికిని వారిమిత్రులకును వివాహించిరి. మేరీనూ బ్లీక్స్, సర్ సక్యేంద్రసింహ్, సర్ ముందర్ భోసగిరి, సర్ విలియం వెడర్బర్గు, సర్ జార్జి కాటబర్గు, రాజకుమారి రాసి, మిస్సా అబ్బాసు అలీ బేగుగా రుపస్యసిందిరి.

రామచంద్ర అశ్వమేధము చేడికలు- వైద్యవార్తా ప్రతికలకు సంపాదకుడని తిలివాద్ల కలన తెలియజేయుగాని నిజముగ ఈతడు గాధర్ విప్లవ పత్రికాప్రచారక సంఘమున సేకడుగానుండెను పలువురతో కలసి రహస్యముగ సేనను తయారుచేసి హిందూదేశమున పరివర్తనము కలిగింపవలెనని యిత డాలోచించినందున ఇతనిని ఆమెరికాలో శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో వద్ద విచారణముచేసిరి. ఈసంఘమువారు కేలి ఫోర్నియాలోని కానుప్రిడోనుండి వైద్యముతోను ఆయుధములతోను ప్రవేశములతోను నిండియున్న 'మెవిల్' అను నా వను పంపినట్లు తెలియుచున్నది. జామీనుమీద వదలబడుటకు 1000 పౌనులు జామీను కావలెనని అధికారులు కోరిరి.

తనదారువచ్చుచీ నావిద్యార్థులు తలపన్న నిచ్చుకొను నాచారమును తొలగించవలెనను కాననమున ఏప్రిల్ 27 వ తేదీని దేశీయమంత్రి డాక్టరు రామగారు రాష్ట్రీయ ప్రజాసభ యందుపాదించిని ఒకటావాచుండి తంతివార్తవచ్చినది భారతీయుల హక్కులు ఎన్నడు గవనింపబడునో? భారతీయ విద్యార్థులను వ్యాపారులు ను యాత్రికులు ను కె నడాకు వచ్చుటకు గల అభ్యంతరములను తొలగింపవలెనని కొందరు రామగారిని సంబోధించి విన్నవించి రనియు అందులకు తగినప్రయత్నము చేసెదమని రామగారు నడివిరనియు మేము ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ సంచికయందు ప్రకటించితిమి. దాని ఫలితముగ జపానువారికి గల స్వాతంత్ర్యములను చీనావానికి గూడ నొసంగి భారతీయులకు మాత్రము రిక్తహస్తములను జూపిరా?

వాణిజ్యవిషయమున మిత్రమండలివారి లాభములను పాటించుచు సామ్రాజ్య ప్రాశస్త్యమును గమనించుటకు సామ్రాజ్య యుద్ధసంఘమువా రేకగ్రీవముగ తీర్మానించినది బోనర్లా లాయరును జార్జి గార్లు నుడివిరి. ఈ విషయమున ఇండియా ప్రజలు కొంత చెప్పవలసియున్నది. హిందూదేశమున వాణిజ్యభివృద్ధి కలుగవలెనని వీరు నిర్ధారణగా చూపియున్నారు. అట్లు కలుగవలసినచో అభివృద్ధి సెందుచున్న భారతదేశ పరిశ్రమలకు రక్షణయు అవసరము. భారతీయపారిశ్రామికులకు బ్రతికూపాతిశ్రామికలతో ప్రబల ప్రతిస్పర్ధలుగనున్నాయి. ఈ సామ్రాజ్య ప్రాశస్త్యమువలన భారతీయులు జపాను అమెరికావారి సరకులను త్రోసివేల్చి లాంకామైనవారి సరకులను వారు నిర్మించును ధరలకు కొనవలసివచ్చును. ఇక నాలుగు ట్టలపన్నును హెచ్చించుటవలన ఫల మేమి. (ఇండియా)

కార్మికేంద్రప్రభువుగారికి జి. సి. వి. ఐ. కే. సి. ఎం జి బిరుదులిదివరకేగలవు. ఇప్పుడు జి. సి. ఎస్. ఐ. బిరుదును కూడ నీయబడినది. జార్జి చక్రవర్తిగారు విండ్సరు రాజమందిరమున వీరికి బిరుదవిచ్చుచు సుంగి సంభావించిరి. ఇట్టి యుధాధిపతులగు కార్మికేంద్ర ప్రభువుగారు గత 3 వత్సరములను బంగాళ సత్యభిలాబద్ధనిరంతర శాధికారమున వహింపవలసి వచ్చుట చాలాశోచనీయును. 800 మంది వంగదేశీయులకు విచారణ లేకుండ నరొధించిన ప్రభువు గారే తెలిసిరి.

క్రొవ్యాకమునకు పాత్రులుగాని పోలీసువారే నీరినై సేరములనుమోసిరి. వీరిని ప్రభువుగారు సరక్షింపజూచిరి. కాని తాము చూపిన సరళణ విధానములనైన వీరేల యనుసరింపజైతే గ్రహింపబడాలన్నాము. ఈ కఠినశాసనప్రయోగమును వదిలి వెనుకటివలె బ్రతికూపాతిశ్రామికులను వారి ఆదర్శములందు ప్రజలకు విశ్వాసము కుదురువలెనను వీరేల చేయరాదో గ్రహింపజాలము.

భారతీయుల ఆశయములను తెలియుచుట కవకాశము కలిగించునట్టి ప్రతిష్టాపనముల సుసంగవలె జనియును వానిని వినియోగించుట కవకాశములను కలుగజేయవలెననియును భారతీయులు కోరెదవును అట్లేయులు సానుభూతితో నాలోచించినచో అంగభారతదేశముల మైత్రి గాఢతమును శాశ్వతమునగుట కైట్టి సందియమున లేదనియును మాంపేగుగా ఇటీవల స్పష్టముగ నుడివి తిరుగు సవాజునుగు భారతదేశాభిమానమును యుక్తయొకసారి వెల్లడించిరి. సర్ రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి "విక్ర" అను నాటకమును కాచిదాసుని "విక్రమోద్యోయ" నాటకమును అంగభాషయందు లండను నగరమునందు "ఇండియా నాటక సంఘమువారు" ప్రదర్శించినపుడు పార్లమెంటు సభ్యులగు ఎన్. మాంపేగుగా రక్షకుత వహించి మైని వికరింపబడినదియు ముచ్చటించిరి. ఆ ప్రదర్శనములకు పలువురు క్రమభిలు వచ్చిరి. ఆస్త్రిలియాగారును సతిగాయను ఆస్త్రిలియావ్రాకమిషనరు ఆండ్రూ మరుగారును వచ్చిరి.

వికనీరు మహారాజాగారి యువస్వాసములను గూర్చి వెల్లుమినిచ్చు గజెటుకత్రిక యిట్లు వ్రాసినది. "హిందూదేశమున మన పరిపాలనముకు మూలాధారము శత్రుయు కాదని మహారాజాగారు చాలాపారులు యిడిరి. మన మా విషయము నెన్నటికిని దురవస్థాదు. అచట గల రెండు కోట్ల ప్రజలను అచటగల 7000 మంది మైనికులకు వెచ్చియే మన పరిపాలనమున కలగించి యుండలేదు. మనము స్వాధీనుగను విచేకముకొను పరిపాలితులమనియు కాలానుగుణ్యముగ పురోభివృద్ధి కలిగింతుమనియు ప్రజలకు స్పష్టపరచాల సామర్థ్యమును కలిగించి పరిపాలనముతో సంబంధము కలిగింతుమనియు వారు విశ్వసించుటయే మన పరిపాలనా శత్రువునను మూలాధారము. ప్రజలను సంస్థాపాధిపతులను చూపిన చాణక్యత్వవలన ఇంతవరకును మనపరిపాలనము సమంజసుని వినియోగించుచున్నది. ముందుగా మన మిట్లే పరిపాలనమును సాగించి స్వాతంత్ర్య సామ్రాజ్యవిధానమున హిందూదేశ పరిపాలనము నభివృద్ధి నొందింపవలెనని ఆ రెండు సంఘములవారును మనలకు కొరుదున్నారు. కాన వారి కసంతృప్తి కలుగకుండ మనము చూడవలయును.

భారతీయ సామ్రాజ్య శాసనసభా నియోజితసభ్యులు 19 గురువు రాజీయ సంస్కరణముల వాసిండును విజ్ఞప్తిని సమర్పించినందులకు 21-12-19 వ తేదీని లండను ప్రైన్సు పత్రిక ప్రధానవ్యాసమున వారిని నిరసించుచు తీవ్రముగ నిటులు వ్రాసినది. భారతీయులు సామ్రాజ్యముకొరకు పోరి కాని భారతరాజ్యాంగవేత్తలు (వీరిలో చాలమంది గొప్ప దృష్టాంతవారు కాదు.) మూల్యము నడుగుచున్నారు... ఈ మహాసమరము ముగియు తరుణమున దురాధారితములును అసాధ్యములు నగు కోరికలను కోరదగదని ఈ 19 గురువు తక్షణ రాజనీతిజ్ఞులనుగూడ గ్రహింపదగును.

2-5-1917 వ తేదీని మరల నీపత్రికయే ఇటుల వ్రాసినది "భారతీయులను బ్రతికూపాతిశ్రామిక పరిపాలనా విధాన ప్రధాన నియమములు వికాలములను విడిచియును. స్వపరిపాలనము క్రమక్రమముగ నతిశయింపవలెను. దేశమునందు ఆశాంతి యు విదేశీయులనుండి నిరోధమును కలుగకుండే కొలదిని దీని నధికము చేయవలెననునదియే రాని భావముగాని ఇంతవరకు దీని స్పష్టముగ వికరింపబడలేదు గాన నిచ్చడే స్పష్టపరచదగు ను గాని యుద్ధానంతర మాందోళనాఫలితముగ స్పష్టపరచుట నను సమయముగ దు.

ఇంతలో నిరంతర ఘోషలుగుట కేమికారణము. వికనీరు మహారాజాగారి యువస్వాసములపై మరేమియును జరుగలేదు.

భారతీయ సేన ప్రాప్తదేశమున నున్నపుడు సేనానిగా నుండిన జనరల్ సర్ జేమ్స్ విల్లెక్సుగారిని వెర్బుడాకు గవర్నరు గారు స్వసేనానిగాను నియమించిరి. వీరికి 61 వత్సరములు మునుగగలదు. 1910 వ సంవత్సరము అక్టోబరు మొదలు యుద్ధానంతరమువరకును వీరు హిందూదేశమున ఉత్తరదేశపు సేనను నాయకులగునొండెరి.

ఇండియా వైద్యశాలలోని కెప్టను కల్యాణశంకరు ముక్తి ఎం. సి. గారు హార్మిస్ 18 వ తేదీని ఆర్యుగా మొదలగునను రెండు ఎయినువద్ద మృతికొందిరి. వీరు క్రిష్ణేశులగు డబ్ల్యూ. సి. డెనర్జీ గారికి బంధువులు. 1910 వ సంవత్సరము జనవరి నెలలో ముక్తి గారు వైద్యశాలలో చేరిరి. గతవత్సరము అక్టోబరు నెలలో మొదలపాటుమూల బాగుగా పనిచేసినందుకు నీకి మిలిటరీ క్రాసుబిరుద మియ్యబడినది. కుటుంబరాను తురుష్కలు ముట్టించినపుడు వీరు గుండ్లకు వెరువక గాయములు తగిలిన వారికి చాల సేవచేసిరి. అప్పుడే జనరలు టౌన్సెండుగారితో పాటు వీరినిగూడ తురుష్కలు పట్టుకొనిరి. ముక్తిగారి భార్య ఎస్. ఎల్. సేనుగారి సోదరపుత్రిక. వంగరాష్ట్రీయులలో రణరంగమున పనిచేసినందులకు బిరుదములను బడసిన వారు ముఖ్య గౌరవకరే యని తలచెదము. ఇందులకు వంగరాష్ట్రీయులు గర్వపడదగును. ఎలప్రాయమున భర్త్యువియోగము తటస్థించినందులకు ముక్తి సతిగారికిని బంధువర్గమునకును సానుభూతి నందిజేయుచున్నాము.

వర్తక పాఠశాలలు, విద్య.

ఫోయిషి యనులు, బేబిలోనియనులు, గ్రీకులు మొదలుగాగల ప్రాచీనుల కాలమునుండి యు వర్తకము ప్రజల అభివృద్ధి కుందు ముఖ్యస్థాన మాక్రమించియున్నది తాము చేసెడి సరకులను అమ్మిజేయుటకు వారు దేశదేశములకును నీరిగడి వారు. వారికాలములో నాణెములు లేనప్పటికిని ఒక దేశపు సరుకుల నింకొక దేశమువారికి మార్పుకొనుటవలన ఒక దేశకు కావలసిన పరకలను మరేయొక దేశమునుండి తెచ్చుకొనుండెడివారు. ఇట్లు క్రమక్రమమున అనేకప్రశస్తియులగు వర్తకము అభివృద్ధి మొదలైన నాణెములు మొదలగునవి కనిపెట్టబడెను. ఇటుల వర్తక మభివృద్ధి చెందికొలది నూతన వర్తక పద్ధతులు ఒకొక్కటిగా ప్రపంచమున తలెత్తినవి. ఇట్టిమార్పులు ఇండియా యందును, విదేశములందును ప్రబలుచున్న వర్తకమును బాగుగపని చేయుటకు కావలసినంతయందెక వర్తక విద్యను నేర్పు పాఠశాలలు విదేశీయులందురలె మనదేశీయులందు బయలుదేరలేదు. ఈవిషయములను నేర్పుటకుతగిన పాఠశాలలను ఉపాధ్యాయులు లేనందున ప్రజలు తమవారికి వర్తకవిషయమై సంకతులు నేర్పలేక యున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో దొరతనము వారు గాని చిన్నచిన్న సంస్థానపు రాజులు మహారాజులు గాని తగిన శ్రద్ధవహించి ప్రస్తుత మున్న వర్తక పాఠశాలసంఖ్య అధికము గావించవలయును.

ప్రస్తుతపుస్థితిగతులలో వర్తకమున గురించి బాగుగా తెలిసిన యిత డెరటకు బోయిషను ఘనత గామిటయేగాక మంచి ఆగ్రహముగూడ బడయుచుండును. వర్తకప్రాముఖ్యత నిలచినంత కాలమును వాణిజ్యవిషయజ్ఞుల సంఖ్య హెచ్చినచో స్వాగతవర్తక పాఠశాలలు అని కాస్త్రజ్ఞులు భయపడ నవసరము లేదు. ఆంగ్లములకుబోయి మనకు కావలసిన సామగ్రిలనుకొనుటకుగూడ కొంతవాణిజ్య విషయజ్ఞులను ముందరవేస, అట్టి యుభాగ్యంశములను తెలిసికొనుటకైన బాలరపాఠశాలలందు వాణిజ్యవిషయములను ముఖ్యముగ నేర్పవలయును.

ప్రస్తుతము మూల్యభయవల్ల తరగతిలో వర్తకమునకు సంబంధించిన విషయములగుడ ననుబంధములలో నున్నవన్నీ కిని పెన్నుపాఠశాలలందు యావిషయములు ఉపాధ్యాయులు చేసేర్పబడుటలేదు. ఇవి నేర్పబడుటవలన విద్యార్థులు పదక పరీక్ష యందు పూర్తిగా కృతార్థులై యేగాక తక్షణలేక్కలు మొదలుగాగల వారిని చిన్న కొనిన విద్యార్థులతో సమముగా చే యందురు వర్తకమును గురించి నేర్చుకొనిన విద్యార్థికి పాఠశాలకు వదిలిన వెంటనే ఉద్యోగము నులభముగ దొరకగలదు. ఇతర విషయములలో కృతార్థులగు వారికి ఉద్యోగము దొరకనను వారి విద్య అపకల యందు వారికి నిరుపయోగమగుటచే వారు శ్రమపడుదురు కాన ఉపాధ్యాయులు కొంత శ్రమతీసికొనవలెను విద్యార్థుల తండ్రులు తమకొడుకులకు బి. ఏ. వఱకు చదివించెదగోలేక మూల్య భయవల్ల మూనిపించెదగో కనుగొనవలెను అట్లు మూనిపించెదమనినచో అట్టివారు వాణిజ్యాది విషయముల నేర్చుకొనుటవలన కలుగు లాభములను వారికి బోధపరచివారు అందుల కంగీకరించునట్లు చేయవలెను. పట్టపరీక్షయందుకృతార్థులగుటకు లేక్కలో దేశచరిత్రయో యేదియో ఒకటియో కావలెననుక మూల్యభయవల్ల తరగతియందు విద్యార్థి యెంచుకొను విషయములందు వర్తకమునకు సంబంధించినశాఖ సొకటిగా యెంచుకొనునట్లు పరీక్షాధికారులు చేయవలెను. వర్తక విద్యార్థివృద్ధికొనకు వర్తకపాఠశాలలను స్థాపించుటయే శ్రేష్ఠ మైనపని.

నిర్బంధావాస విక్షులు.

పత్రికాభిప్రాయములు.

హిందూ పత్రిక.

ఈమధ్య బ్రిటాను దేశములో జరిగిన కలహమున దైవీ లుగ పట్టుకొనినవారిని విడుదల చేసి జైలువశేషపు రాజు నీతి లోకమునకు గుర్రుత్తురుమండగ, అనిపి పెంటమ్మ ని. పి. వాడియా. జి. ఎస్. అరంజేలుగార్లు నిర్బంధావాస విక్షులు చేయువాడై విగుల విచారకరముగాను, విపరీతిము గాను నడుచిరి. ఈ రెండు విషయములను ప్రపంచమున ప్రముఖత పెండ్లదగియున్నది. బ్రిటాను ప్రైవేటు విడుదల చేయు నవసరమున, ప్రభుత్వమువారు బ్రిటాను దేశముల ఆ శయములను ముగులను దాగ న్య భావముతో తిలకింపుచున్నారని యందుములమున తెలియగలదని బోనరులాగారు కామస్పదలో చెప్పిరి. హిందూదేశము లోను, అందు ముఖ్యముగ చెన్నరాష్ట్రమునను, ఆంధ్రోళనము నణగఁజొక్కుటకు తగిన కారణము దెచ్చి? విప్లవభావన మన్నితమున అరాజకస్వభావముగల బ్రిటాను దేశములో సంప్రేక్షిని గలుగజేయుటకు యత్నములు సలుపబడినది. రాజభక్తి గలిగి, కాంతిని కోరుచున్న హిందూదేశము నెడల నందులకు విరుద్ధముగ వర్తించుట సహజమున తోచినది. ఈ భాగమున నేదియొకలహము గాని, కుట్రగాని బయలుదేరుననెడి మరణిప్రాయ మెచ్చుటను వివరముండటమే లేదు. అయినను ఇండియా రక్షణకాస మిచ్చుటకుండి శాస్త్రసమృత్తుగ రాజ్యసంగ్రహములకు స్వాతంత్య్రముతో పాటుపడుచున్న ముగ్గురు నిరపరాధులనై ప్రయోగింపబడిరి. ఈ కాసము యధ్యక్షులయమున శత్రుప త్నమున తేరు వారివై సుపయోగింప నిశ్చయింపబడినది. దీనిం టయుగారు మున్నగువారు జర్మను దేశములలో నెట్టి సామ భూతిని గలిగియుండలేదు. అదిగాక, వీరు జర్మనీవాలసు యాపుమాపుటకు తమశక్తికొలది సహాయము చేసిరి సామ్రాజ్య కాసన సభలో ఈకాసమును మాదాదా భాయి, చందాగార్లు తీవ్రముగ ఖండించిరి. వీరు ముగ్గురికిని ఈకేసును విధించుటకు కారణము తెలపబడి యుండలేదు. అరంజేలు, వాడియాగార్లు ముందు కేసుకొం సుట్టు తెలియజేయబడినది. హిందూదేశ రక్షణకాసమున ప్రభుత్వమువారు తమ కెల్లదన క్రింపజేసెదనని బెంటమ్మగారు గవర్నరుగారిని అడిగినప్పుడు, శ్రీవా రావిషయమై దర్శించుటకు వీలు లేదని చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారిట్టి వర్తన గడంగుటచే తమపక్షముయొక్క దౌర్జన్యమును తెలియుచు న్నుది. ఇట్టిదర్జనలు హోమరూలు, స్వరాజ్యాంధోళనము చేయు వారిని నిరూత్సహ పరుపన కాస నెడి తలంపుతో చేయబడిన వనుటకు సందియములేదు. వీరువ్రాసిన గ్రంథములను అమర్తాదని శాసించుటచే వీరికివచ్చు నాపడి తల్లిపోవుచున్నది. దీనింటమ్మగారు "న్యూఇండియా" పత్రిక ప్రచురింపజాలరు. అరంజేలు, వాడియా గార్లును కూడ తీసి నేయుటకలన పత్రిక కొనసాగుట కష్టముగ నున్నది. ఇట్టి కార్యములను చేయుటవలన ప్రభుత్వము వారికి ఉదార స్వభావము లేదని తోచుచున్నది. రెంట్లెండు ప్రభువుగారి ప్రభుత్వముచేసిన కార్యము నాగరిక ప్రపంచమంతటను విచారమున, ఆశాభంగమున కలిసిందినది శ్రీవా రాయపన్యాసము ఖండింప బడిన తరువాత, ప్రభుత్వమువారి వద్దనుండి యొకసమర్థనము వచ్చినది. అందుచే ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారు కాంతిని నెలకొల్పువాడైన నవ లంబించెదనని తోచినది. కాని తరువాత జరిగిన చర్చవలన ప్రభాభి ప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు పరిగణింపలేదని తెలుచున్నది. దేశజనుల ముందులో జేరుల నాటుకొనిన హోము రూలు ఆంధ్రోళనమునకు సంబంధించి ముగ్గురుముఖ్యు లను బంధించుటచే ప్రభుత్వము అధికారములను స్నేహితుల యుండవలసిన అగత్యములేదని ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నట్లు తోచుచున్నది. మరియు హిందూదేశము యుద్ధము సంతము సెందించుటకు అమితసహాయ తెచ్చెదనని సమయమున ప్రభుత్వమువారిట్టి కార్యమును చేయుట తోచినదియు. మన దేశమున కొందఱుగనైన జేసిన దీనింటమ్మ ప్రశ్న గురిపరిగిన భూసాహాయ్యము చేసి, వారి యెడల మనస్కల గౌరవమున వ్యక్తపరచవలెనని డాక్టరు ఎస్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యంబువారు చెప్పినమాట లెంతయు గణనీయ ములు. బ్రిటానుదేశమునకు స్వాతంత్య్రప్రధానయగు ఒకొ

నెస్ యిట్టిదేయింపడ యున్నప్పుడు, కృత్జాలగు దేశజనులు అరనిహామకాంక్షను 50,000 పానుల చందాలవేసి సహాయ ముచేసిరి. కొన్ని సమయములందు సంవత్సరమునకు 15,000 పానుల చందాలకుకాద వచ్చుచుండె నట. 1829, 1835 సంవత్సరముల చుట్ట 91,800 పానుల చందాలియ్యబడెనట. ఈవిధముగనే బ్రిటానుదేశములో కాడ్డెన అడుగనని స్వాతంత్య్రమునకు కృత్జాలము తెలుపుచు 80,000 పానులకు చందాలగులమున వ మూలు చేసి ఆ తని కీ యుబడిన. మనదేశములోని ప్రజాసామ్రాజ్యజీవనము నిరుత్సాహకరముగ నున్నది. కావున నిట్టిదేయింపడ శ్రీ దీనింటమ్మగారికి భార త్రియు లెప్పుడు తమ కృత్జాలతానూచకముగ చందాల కొన గుటకొక మరయొక సునకార్యము లేదు. ఈనిర్బంధావాస విక్షునగూర్చి ప్రజల అనిష్టమును వ్యక్తపరచుటకు రాబోవు గురువారమువారు సభ జరుగవలెను.

హిందూ పత్రిక.

డాక్టరు ఎస్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు రిటుల వ్రాయుచున్నారు:—
దీనింటమ్మగారికి విధింపబడిన నిర్బంధావాస సమాచారము దుఃఖితమేగాక ప్రపంచంతప్పి లగుచు రనుటకు సందేహములేదు. ఈమె కిట్టి కేసు విధింప బడినందువలన భారతజాతికి కలుగునట్లును నవ్వజనులకును విదితమే. కనుక యావిషయమును చర్చించుట నాయుద్ధముగాదు. దొరతనమువారి యుత్తరువు కలిసి ఫలితముల నిండుక విచారింపవలసి యున్నది. తమ గ్రంథముల విక్రయించిన ధనమువలన నీమె యిది వరలో కాలక్షేపము చేయుచుండెను. వర్తమానమున గ్రంథ విక్రయ ప్రచారములను దొరతనమువారు నిరోధించిరి. దొరతనమువారి యాజ్ఞల నీమె తిరస్కరించినయెడల, జరిమానా మూడు సంవత్సరముల జైలుసాలవాసము లేమెకు విధింపబడును. ఇంతియగాక అనేకుల నీమె పోషించుచున్నది. వైగానీమె ధనము నిలువచేసికొను స్వభావము కలదిగాక, చేత వైకము పకటయేతడవుగ, నాధనమును ప్రజలక్రింద వినియోగపరచును. భారతయుల విషయమున నీమె తనజీవితమును ధాగ వోసియున్నది గాన నిట్టితరుణమున నీమెకు ధనసహాయ మొనర్చుట మన విధి. కృత్జాలతాపూర్వకముగ మనయొక నిధి నేర్పాటుచేసి, తన్నిధిద్రవ్యమును బంధవిముక్తియగు వరకు దీనింటమ్మగారి ఖర్చులక్రింద వినియోగ పరుపవలయును. ఈమె నిధి ద్రవ్యమునుండి కాడ్డెన బుచ్చుకొనకపోవచ్చును. అట్లు జరిగినచో, నిధిమందలి ద్రవ్యమును, మరియొకకార్యము నకు వినియోగింపవచ్చును. భారతదేశమున కీమె యొనర్చిన సేవానూచకముగ స్మరణచిహ్నము నొకదాని నెలకొల్పవచ్చును.
న్యూఇండియాపత్రికకు సంబంధించిన యొక చిన్న విషయము నిదట వివరించుటకు ప్రస్తుతముగాదు. ఈపత్రిక గత మూడు సంవత్సరముల యందుకు విపరీతముల నెన్నియొ బుట్టించెను. నెలకు రూ. 250 నేలూపాయల నష్టము వచ్చుచుండినది యింతకాలమువరకు పత్రిక నడుపబడినది. మొత్తమున పత్రికా నిర్వహణమున మూడులక్షల రూపాయలు వ్యయమైనవి.

వాడియా, అరంజేలుగార్లు కూడ దీనింటమ్మగారివలె దుర్దేశముగ న్నారు. దీనింటమ్మగారివలె వీరి విషయమునగూడ భారతయులు కృత్జాలతో నరించుట యావశ్యకము.

మా! కె. వి. రంగస్వామి అయ్యగారు.

తలపును వ్యక్తపరుచుటలేదు. వర్తమానమున సంప్రాప్తించిన నీయిక్కట్లను దేశీయులు కాలభావమున నోన్ముకొని యుండి యాగ్రహవిస్త్రైయున్నారు. కనుక దీనింటమ్మ యాదిగాగల విక్షులు భాసహాయులు ప్రేరేపితలేదని స్పష్టపరుచున్నది. తమ కిట్టి యిటునులు ప్రాప్తించవచ్చునని యోచించి దీనింటమ్మ గారు హోమురూలు సమితి కార్య నిర్వహణమునకు ప్రత్యేకముగ నేర్పాటుల నొనర్చిరి. ప్రజల హోము విద్య, సంఘభావముల వ్యాప్తి మొనరించి వారు ప్రాతినిధ్య పరిపాలన మూలములను సంపూర్ణముగ ప్రాప్తించి నయెడలగాని మనకు స్వరాజ్యము లభ్యవడనేరదు. కనుక ప్రభుత్వమున సమితివా ర్థయ్యజ్యములయందు పనిజూపవలయును. స్వపరిపాలనా సోపానముల నిష్కర్ష చేయుట గూడ యావశ్యకమై యుచున్నది. వీనిని సమకూర్చునపు (క్రాంతి యుద్ధం) చులు కలుగక పోవు. కాని కాన్యాధిక్ష కలిగినయెడల విషయమందగలదు. దీనింటమ్మగారిచేత సామర్థ్యము లేకపోయినను శక్తికొలది నియామక కార్యనిర్వహణకు విధులను సంప్రేక్షిరముగ నిర్వహించును. రాష్ట్రీయ, సామ్రాజ్యముల దొరతనములు రెండింటి తోడను పరిచయముండును. గాన సమితిని సురక్షితముగ ననువుటకు నాకవకాశ ముండును.

"ఇండియను పేట్రీయటు పత్రిక"

బెంటమ్మగారు, వాడియా, అరంజేలుగార్లు నిర్బంధావాసవిక్షు విధించిరిని విషయ కంఠయు వాదగనున్నది. శ్రీగ వర్మరుగారు కాసనసభలో చేసిన యుపన్యాసమును విదిన మనకు యీవాద ప్రార్థిక ఆశ్చర్యమును గొలుపుట లేదు. బెంటమ్మగారు ముఖ్యముగా రాజకీయ విషయము లలో పనిచేయుచున్నది. విద్యావంతులగు భారతీయులలో న నేత్ర లామె కిహ్యలుగనున్నారు. ఈమెచేయు నాందోళనము తమకు భంగకరమని ప్రభుత్వమువారు యాపించినారు. ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞానుసారముగ తన యూహలను మార్చుకొనుట కామె సమ్మతించలేదు. కాని దొరతనమువారు కొంతకాలము యోషికపట్టి యుండినయెడల యీమె ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞానను గరించి తన వాదాటిని తగ్గించుకొని యుండును. ఈమెపై నిట్టి కేసు విధించుటకు అవసరము కానరాదు కాని, ప్రభుత్వమువారు తమకు తోచిన విధమున దేశమున కాంతిని నెలకొల్పి యత్నింతురు.

ఈమె మన హిందూదేశమునకు సునగుగు సేవజేసినది. ఈమె మనదేశమునకు కార్యవీక్షయ, శ్రమాసహిష్టుతయు అవసరమును సందేశమును భారతఖండమునకు తీసికొనివచ్చినది. ఈమె హిందూదేశమునకు తన సర్వస్వము నర్పింపదలచు కొన్నది. రాజకీయ విషయములలో క్రియా పూర్వముగ పాటుపడవలెనని యీమె తెలియజేసినది. ఈమె దేశీయ విద్యను నెలకొల్పుచున్నది.

బెంగాలీ పత్రిక.

దీనివలన కాసన దౌష్ట్యము విదితమగుచున్నది. భాధ్యత గలవారుగూడ దీనిని వివేకముతోను సావధానతతోను ప్రయోగింపజాలరనిగూడ స్పష్టమగుచున్నది. అనిబెంటమ్మ గారికి వాక్పాదము కలిగినను స్వరాజ్యోద్యమము మాత్ర మడుగంటబోదు.

ట్రెబ్యూను పత్రిక.

ప్రజల ప్రస్తుతాశయములను గూర్చియు రాజకీయమున వాి స్థితినిగూర్చియు సంపూర్ణముగ వికాసమును ప్రజలకు కలిగించి దీనింటమ్మగారు భారతీయుల కృత్జాలము కాత్మతముగ గడించినది. కాన నామెకు విధింపబడిన ఈకేసు తమకే విధింపబడినట్లు భారతీయులందరూ ముఖ్యముగ దక్షిణదేశ మువారు భావించుట సహజము.

పంజాబీ పత్రిక.

స్వరాజ్యాంధోళనము మిలిమిరిన నిందాకోపణముని గవర్నరు గారికి తోచినవారి దీనిని విలిపింపేయి గోరుదురని మామూలు న్యాయశాసనముల ననుసరింపదగినదిగాని దేశరక్షక కాసనము నుపయోగింపదగినది గాదు. ఆకాసనము ప్రయోగింప బడదగిన విషయములం దిపుడు ప్రయోగింపబడలేదు.

బొంబాయి రాష్ట్రీయసంఘము.

ఈనెల 18వ తేదీని సంఘమువారు సమావేశమై చెన్నపు. కాసనసభయందు గవర్నరుగారివారి యుపన్యాసమును ఖండించిరి. గవర్నరుగారు కాంగ్రెసువారిని ప్రత్యేకముగ నాక్షేపించిరి. కాంగ్రెసువారి, తీర్మానమును కాంగ్రెసు హోమురూలు సంఘముల వారసునించవలె నని తీర్మానించిరి. ఈతీర్మానమును ఇండియా దొరతనమువారిని ఇండియా మంత్రిగారికిని మహామంత్రి లాయడుజార్జి గారికిని పంపుటకు తీర్మానించిరి.

అనిబెంటమ్మ అరంజేలు వాడియా గార్లు నిర్బంధావాసవిక్షు విధింపబడినదను వాద్య తెలిసినది మొదలు బొంబాయి మితవాదులభావము మారినది. ఇదివరకు హోమురూలు లీగులలో చేరనివారు పునుపు రిపుడు చేరనెంచుచున్నారు. మాజిన్నా గారును జహంగీరు పెటిటు గారును ఇదివరకే చేరిరి. మరికొందరు చేరనున్నారు.

బొంబాయి క్రాంతికులు.

సాంప్రదాయ సిద్ధమైనట్టి యీ శాస్త్ర సమ్మతమైనట్టి యీ రాజకీయాంధోళనమును అణచివేయుటకు హిందూదేశ రక్షకకాసనమును అమలులో బెట్టుట కేవలము కాసనవిరుద్ధమైనది. ఇతరవిషయముల ఎడ వినియోగించవలసిన హిందూదేశ రక్షకకాసనమును ఇట్లు వినియోగించుట కేవలము నిరంకుశాధికార దుర్వినియోగ మని నుడువదగును. మితవాదులు అతివాదులును తమ భిన్నాభిప్రాయములను పోటింపక కలిసి పనిచేయుటకై అనిబెంటమ్మ గారి నిష్పంధ ప్రవాసము కలిగినని చెప్పువారు. ఫలితములకు తెరవక అందరూ కలిసి పనిచేయవలయును.

గుజరాతీ సభ.

అహమదాబాదునందు గుజరాతీ సభవారు సమావేశమై చెన్నపురి గవర్నరుగారి శాసనసభా ప్రసంగమును విద్యాభివృద్ధిలను గూర్చిన బొంబాయి దొరతనమువారి యుత్తరవును నిరసింపమని తీర్మాన మొనరించిరి.

అమృతబజారు పత్రిక.

అనిబీసెంటమ్మగారి విషయమున పెంట్లండు ప్రభువుగా కొనరించిన మహాపకారమునకు భరతఖండమందున్న ప్రజల మనములు వర్ణనాతీతముగ తోభించుచున్నవి. తత్కారణ వానినిగురించి ప్రస్తావించునట్లు అనిబీసెంటమ్మగారిని గూర్చి సంభాషించుట నిష్ప్రయోజనము. ఆయన కుగుణబాలము లటుండె అన్ని విధములయందును ఆమె ఆదర్శప్రాయము. ఆమెను బంధించుటచే భరతఖండమున హోమురూలు ఆశయము నకు దొరతనమువారు అనాంతరమును కలుగజేసినవారైరి. ఇట్టి మహదాశయమును దొరతనమువారు నశింపజేసికొని భావికాలమందు హిందూజాతమునకు రాజకీయ భిన్నభిన్నములు అసంభవము. అట్టి ఆశయమునైనను మనము విడనాడవచ్చును. విశ్వవ్యాప్తమగు మతసంఘములవారు అనిబీసెంటమ్మగారికి బహు ప్రాశంసన వర్ణనలను ప్రభుత్వమువారు ఏమరిచి యున్నట్లు కాన్పించుచున్నది. అనిబీసెంటమ్మగారిని నిర్బంధ ప్రవేశమందుంచుటచే చిరకాల చింతనీయమగు భారతీయుల ముఖ్యవాంఛలకు ఆకాఢ్యము కలిగించినవారగుచున్నారు. పూర్వకాలమునుండి విశ్వవిదితమగు మతసంఘములవారి ఆశయములకు కూడ అటంకమును కలుగజేసిరి. కాని ఇట్టి తెదిరింపులచే మీరు ఎంతమాత్రము భయపడువారుకారు. నిర్బంధ ప్రవాసములో నుంచబడిన తమ నాయకుల ఆశయములను పదతులను అనుసరించి పై నడవించుచుండిన వారందరూ కార్యభారమును వహించి పాపల్య మొందుటకు ఎట్టికష్టములకైన ఒడిగట్టి యున్నారు. ఇందువలన కలిగిన తైతికాంతో శనము రాజకీయ కృతకార కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి కార్యములకంటె ఎక్కువ తీవ్రముగ నుండును. దీనిని కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ఆశించియుంటు దుష్కరము. అనిబీసెంటమ్మగారిని నిర్బంధ ప్రవాసమున నుంచుటచే అన్యకమత ప్రతిస్థాపనముల పట్లను, విశ్వవాంఛనీయమైన రాజకీయాభివృద్ధి—అనగా హోమురూలు ఎడలను, గురువులకు భిక్షాపను జేయుటయందును చెన్నపురి దొరతనము వారు విముఖత వహించినవారగుటచేగాక ఎట్టి యభివృద్ధికిగూడ ప్రోత్సహించనట్లు కాన్పించుచున్నది.

ఆంగ్లేయ యాజమాన్య పత్రికలు.

ఇంగ్లీషుమన్ పత్రిక.

కలకత్తా, జూన్—ఇంతకు పూర్వమే సుప్రసిద్ధిచలన నిర్బంధప్రవాసము నేటికీ అనిబీసెంటమ్మగారికి తటస్థించింది అనపోతుకమరు వాక్యానువ్యయచేతను మాత్రభిక్షిలో గూడుకొన్న అధికారాధిపత్యముతో జరుగుచున్న ఈ ఆందోళనము ఇంతకాలమునకు తుదముట్టుటచే మిగిలిన కందరము కొంచెము చిత్రకాంతి కలిగినది. ప్రస్తుత హందు ఇట్టి ఆందోళనము కడు శోచనీయము. ఇద్దానిని ఇక సెంతమాత్రము సహించుట కష్టము. అనిబీసెంటమ్మగారిని ఇప్పుడు నిర్బంధప్రవాసమున నుంచుచుండనిచో తనకార్యసాధనాధ్యక్షము అయినప్పటికీ ఆ సేతుహిమాచలపర్యంతము విచ్చలవిడిగ జేయ యత్నించినదంతయు నిర్బంధప్రవాసమునకు పూర్వము ప్రచురించిన అంత్యశ్లేఖను జదివినవారల కల్లరనకు విశదము కాగలదు. అపాయకర మనకట్టియు నిరర్థకములగు వ్రాతలను వ్రాయుకొండంగి ఈయము నేర్చుక నుంచుకొనుటచు. ఇట్టి ఎడల భరతఖండ మందంతట ను చెన్నపురి దొరతనమువారి కార్యమును ప్రజలందరూ ఆనాదింపెదరు. ఇతరరాష్ట్రములయందున్న తీవ్రవాదులకు హోమురూలు సంఘమువారికిని ఇది గుణపాఠముగ నుండగలదు ఇట్టివారెందరో హిందూజాతముందు కలరు. మీరు లేకున్నచో హిందూజాత మెంతయు మంచిస్థితియందుండగలదు.

ఇండియా డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక.

అనిబీసెంటమ్మగారి కీయబడిన యుత్తరవులను సహోమురూలు ఆందోళనమునకు ప్రబలిమూలమును కలిగింపజాలి యున్నవి. ఇంగితము గల భారతీయులకు దొరతనమువారి యందు నిశ్వాసము గలదుగాని ప్రస్తుతీయన ప్రపంచమునది తరతర ప్రజాతములందు జరుగుచున్న చర్యలను బట్టి ఇతరుల విశ్వసింప జాలకున్నారు.

ఇండియా డెయిలీ న్యూస్

యుద్ధానంతరమున ఎట్టి ఆందోళనమైన జేయదగును. వర్తమానమందు మాత్రము జేతమందు విస్తారముగ ఆందోళనము జేయు ప్రజలు వాంఛనీయులుగాను. కాన అనిబీసెంటమ్మగారి నిపుడు నిర్బంధప్రవాసమందు నుండుట చాల సమంజసముగ నున్నది. గాంధీగారికి గూడ ఇట్టిగతియే కలిగియుండి యుండవచ్చును. కాని ఇతర రాష్ట్రీయప్రభుత్వములవారు వీరినిగురించి సంప్రదించకుండుటచే ఇట్టిది జరుగలేదు. వర్తమానమందు భరతఖండము సుదీర్ఘస్థితియందుండుటచే ప్రజల మనముల అసంతృప్తి, ఆందోళనమును కలుగజేయుట అపాంభితమని అన్ని రాష్ట్రములవారు అంగీకరించినచో చాల యోగ్యముగ నుండును. కష్టకాలమందున్న ఇండియాదొరతనమువారిని మరింతచిక్కులు కల్పించుట వీరసంకల్పమై యున్నది. ఇట్టిది తప్పనియు, పాశ్చాత్యులకు శోషముగ నుండు ననియు అందుచే మనముట్లు చేయుట అపవిత్రమని సర్. పి. సింహాగారు నడువుచున్న సువికసీరు మహారాజుగారు కిని నంగీకరించుటలేదు. మొదటి నుండియు హోమురూలు సంఘమువారి సంకల్ప మిట్టినియే. నీతిమాయలగు నిద్రుల పాశ్చాత్యులను అణగద్రొక్కినందులకు చెన్నపురి దొరతనమువారి సెంతయు నభివందించకలేదు. భరతఖండమందు 100 టికి 90 మంది మాకు ఎట్టిసంస్కారణ లతో సంబంధములేదనియు అననములేదనియు తెలియజేయుచున్నారు.

స్టేషన్మన్ పత్రిక.

ఇట్లు చేయుటకు చెన్నపురి దొరతనము వారికి ప్రబలమగు కారణము యుద్ధానంతరము నందియులేదు. నిరాధారముయగు దుర్భిప్రాయ కారకముల నగు కరకర్త సమాప్రములు ఆధ్వారముగ్రాలయ విషయమునుండి వెడలి స్ఫురించిన వారి కందరికిని చెన్నపురి గలిగించుచున్నది. ఇక ఫలితమును లేకుండునట్లు జేసినవాయకులై యున్నారు. వారు ప్రభుత్వమువారిపక్షమున నుండులే ఆకాఢ్యకరములుగను హానికరమునగు నీయాందోళన మడుగుంటలగుట, స్వయంప్రకటన, ఎస్. పి. సింహాగారిని కిని నాయకులుగ నియమించుటం దుకో లేక స్థిరభావమును విజ్ఞానమును లేని చిత్రచరిత్రగల దుష్కర్తలైనను పాకపాలిని అనుసరింతుకో మాడవలసి యున్నది.

ఇండియాను మీరరు పత్రిక.

చెన్నపురి దొరతనమువారు శ్రేష్ఠమగు పని చేసిరి. అనిబీసెంటమ్మగారి విశేషానుభవములను హానికరమునకు వ్రాతలు ఇదివరకే చాల నడవమును కలిగించినది. దీనివలన ఆమె ననుసరించిన వాందంతుల భావనకులగుచు గాక, ఇతర రాష్ట్రములలో నిట్టి హానికరములగు నాందోళనముల మొనరించు వారిపట్ల నాయా దొరతనములవారు గూడ తగినచర్య జరిపెదరు గాక.

డెయిలీ హిందూ.

పూర్వముకంటె ఆంగ్లేయులను భారతీయులను పరస్పరములలో ఇప్పుడు ఎక్కువ మెలగుచున్నారు. భరతఖండమునకు మహాపకారములు చేయుటకు ఇంగ్లాండు వారెంతమో శ్రమపడుచున్నారు. వర్తమానమందు స్థితిగతులు కొంచెము తొందరగ నుండుటచే అపాయకరమగు హోమురూలు ఆందోళనమును కలుగజేయుట కడు శోచనీయము. ఇట్టి ఎడల అనిబీ సెంటమ్మగారిని నిర్బంధ ప్రవాసములో నుంచుటచే మదగాను దొరతనమువారు మహాపకారము గావించిన వారైరి. ఇట్లు చేయుట భారతీయులకు మంచిచేయుటలేయని భావించ వలయును. అనిబీసెంటమ్మగారి మంచివెడలతో మాకు సంబంధము లేదు. ఫలితములనే నమము గనునించవలసినది.

కోయంబుత్తూరు వాక్యము సీ. వి. వెక్టరమణ అయ్యంగారు బి. ఎ. బి. ఎస్. యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. నేటియువకులమున (18-6-17) నిర్యజ్ఞాన సమాజమందరిమున నొకసగ జరుగుతుండగ అనిబీసెంటమ్మగారి నిర్బంధవాసాదౌ సమాచారము తెలియనచ్చును. సమాజమువారు దొరతనము వారి దగ్గరకు వచ్చుచు మత విషయములందు నిశ్శక్తియు కలుగలేనకొనకుండుటయే దొరతనమువారి పరిపాలనావిధానము గాన నిర్యజ్ఞాన విషయములందు అనిబీసెంటమ్మగారికి నిర్బంధస్థితియు మెను ప్రార్థించుచుండిరను తీర్మానము తత్కాలమునాగింపబడినది. వైతికత్వమున కన్యుల యభివృద్ధిమునకు వీరే నీను—(హిందూపత్రిక)

స్థానిక వార్తలు

(0) కార్పొరేషను సభ:— నేటి సాయంకాలము 5X00 15 నిమిషములకు చెన్నపురి కార్పొరేషను వారాక సభ చేయుదురు.

దీక్షముల వేళ:— నేటిసాయంకాలము 7X00 5 నిమిషములకు, రేపటికోజాన అనగా 20వ తేదీని సాయంకాలము 7X00 6 నిమిషములకు 21వ తేదీని 7X00 6 నిమిషములకు దీక్షములు చేరిగింపబడును.

ఆక్షేపక సభ:— అనిబీసెంటమ్మ, వాడియా, ఆరంజేలు గావల చెన్నపురి దొరతనమువారు విధించిన నిర్బంధవాసాదౌ విషయమున ప్రజలు తమ యసత్యకమును దెలుప ఆర్జుని యను వీధియందలి గోఖలే మందిరమున రాబోవు గురువారము సాయంకాలము 5X00 6 నిమిషములకు సభ జరుగును.—హిందూ.

యుద్ధమునావి రాళ్ళము:— ఓరియంటలు గవర్న మెంటు సెక్యూటీ లైపు అధ్యురెక్టుకం వెనీవారి యుద్ధరణచందాలు ఇంత వరకు 10 లక్ష లైనవి. ఈకం వెనీవారు బ్రిటిషుజాతీయ యుద్ధరణమునకు గూడ 15000 పానులు అనగా 2 లక్షల 25 వేల కొనంగిరి.

రెడ్డిమహాసభ:— 1917 జూన్ నెల 29-30 తేదీలలో నెల్లూరులో లక్ష్మీనరసారెడ్డి పురమందిరమున రెడ్డిమహాసభ సమావేశమగును. మునగాల జమీందారు గారగు శ్రీరాజా నాయని వెంకటరంగరావురెడ్డి బహదూరుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు. రెడ్డిమహాసభా కవచమగు అనేక విషయములు చర్చింపబడును. రాజకీయ విషయములు చర్చింపబడవు.

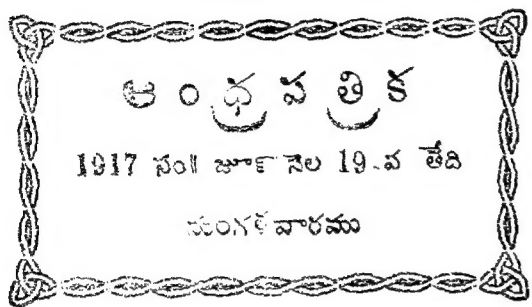
ఉద్యోగములు:— చెన్నపురి నీ కష్టమును అట్లను ఉద్యోగులలో యీ నెల 3వ తేదీనుండియు యుక్తిం హోముల గావించబడినది. ఏ. హెచ్. జాన్ మన్ (మండలికరగతి ఎప్రయజరు) గారు మొదటికరగతి ఎప్రయజరుగాను, పి. ఎఫ్. జెయగారు 25 తరగతి ఎప్రయజరుగాను, జె. ఎ. పి. జెయగారు 3వ తరగతి ఎప్రయజరుగాను, పి. జెయగారు 4వ తరగతి ఎప్రయజరుగాను, పి. జెయగారు 5వ తరగతి ఎప్రయజరుగాను ముచ్చబడిరి.

తిరువల్లి క్లెరికీ అన్నదాన సమాజము:— ఈసమాజమువారి యాజమాన్యముక్రింద ఆర్. వెంటకర్తం శెట్టిగారు ఈ నెల 8-వ తేదీన తమమూలని వివాహపర్యంతక నందగ్గమున 100 మందికి భోజనముడిరి. 50 మందికి పంజల య్యశశెట్టిగారిచే ఈ నెల 11-వ తేదీన అన్నదానము చేయబడినది. 100 మందికి రావుసాహెబు కలవల కన్నశెట్టిగారిచే భోజన మియ్యబడినది. వీరప్ప శెట్టి, శ్రీధర్ శెట్టి పాన్నాస్వామి శెట్టిగారు చెరి 25 మందికి అన్నదానము చేసిరి. ఈనెల 17-వ తేదీన రాబోయి ముదలియూరుగారిచే 200 మందికి అన్నదానముచేయబడినది. నేటికోజాన అనగా పర్వతము గనుక నంకాయల మప్పయ్యగారిచే 100 మందికి అన్నదానము చేయబడును.

ప్రెస ముతాలయము, విగ్రహములు. పురుకోట్ట సుస్థానములో జేసిన మోక్షభాగి అనగ్రామమునకు కొలరూరు రేచి స్వామి ఇన్ స్పెక్టరుగాను జానకిరామునాయడూగారు పోవుచున్నపుడు ఆజిలయిండు అను ఎత్తయిన ప్రజాతమునాది 3 జైనగ్రహములును, మైల పతి రాతి పై శిథిల మగు చున్న జైన దేవాలయమును కనబడినది. ఈనగతి వీరు సంస్థానపు కష్ట ప్రదగ్ధులకు (ముజియసు వారికి) తెలిపిరి. వారచరణిహము వానిని కొనివచ్చిరి. ప్రస్తుతమావిగ్రహములు వస్తుప్రదగ్ధులయందు చూపబడుచున్నవి. ఈవిగ్రహములు చాల పాతవైరి తెల్లరాళ్లవైరినవి వల్లరాళ్లవైరినవి చెక్కుబడినవి. ఆందోళనప్రాయము తపస్సునందుండిన బుద్ధునియాకృతితో నున్నది. 4వ మైల 30వ తేదీని జానకిరామునాయడూగారును వేంకటకృష్ణ అయ్యగారును మరికొందఱును తిరిగి ఆస్థలమునకు పోయిరి. ఆస్థలమున మొక ఋషిశిష్యుడు సంపాదించుచుండు ననియు ఆశిష్యు ప్రాయమును మహిమగలవాడు ననియు విగ్రహములు కనబడినచో వతడు తమవైరాగ్రహము చేయనియొక్క ఆస్థలములు మిగిలి విగ్రహములను తీసుకొనిపోయిరి. వైట్టి: శాని పైగ్రహమును నిలిపి దొరికినది. దీనినిగి నిచ్చి పోయి వివిగ్రహములను ఉద్ధరించుకొని నిలిపివేసినారు.

విషయానుక్రమణిక.

స్వదేశోద్యమము	2
ఇండియాపత్రిక వ్యాసములు	3
నిర్బంధావాస శిక్షలు - అభిప్రాయములు	4-5
ప్రధానవ్యాసము	
స్వధర్మ నిర్వహణము	6
వాస్తవ - వ్యాఖ్యలు	7
విరోధానుభవసంగ్రహము	
విశేషాంశవాస్తవము	8
వృత్తాంతములు	9
వ్యవసాయ విద్యారంభ	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాదము	11-12
వ్యవసాయపు విద్య	13

స్వధర్మ నిర్వహణము.

మనుజుల స్వభావ మతివిచిత్రము. ఒక ఊణము నందు మహాదానందము. ఒక ఊణమునందు పరమవిషాదము. ఒక ఊణమునందు పరమాశ. ఒక ఊణమునందు నిరాశ. ఒక ఊణమునందు పరమోత్సాహము. ఒక ఊణమునందు వైరాగ్యము. సుఖద్రవ్యశ్రేణి మానవుల కివి సహజావస్థలు. లోకప్రవృత్తియందు నిరవధికముగ సిద్ధిదృష్టభావము పర్యాపంబగుచున్నది. ఈ దివమునందు చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞలను జూచి భరియని యానందించువారు గలరు. దేశక్షేమమును గోరి పోతొచ్చెడివారు గలరు. కష్టములకు వెరచుటయును సుఖమునకు సంతరించుటయును లోకప్రవృత్తికి సహజావస్థయైనను కార్యసిద్ధికి ప్రయోజనకరము గాదు. కీడులు సుఖదుఃఖములను లాభాలాభములను పాటింపకు స్వధర్మ నిర్వహణమునకు పూనుకొని ప్రజలసన్మానమునకు పాత్రు లగుచుండురు. ప్రజలయందు రాజకీయాంధోళనము రాజ్యస్థాపనముతో బుట్టుచున్నది. సకల దేశములకును రాజ్యాంగాంధోళనము సహజావస్థ. పాలక పాలితు లోకజాతికి చెందిన రాజ్యములందును రాజ్యాంగాంధోళనము పర్యాప్తం బగుచున్నది. మానవనిర్మితము లైన సంస్థాపనలందు పరిపూర్ణత్వము దురద్రుము. అపరిపూర్ణములైన సంస్థాపనలను పరిపూర్ణతకి దెచ్చుటకై మానవులు నిరంతరము పాటుపడుచున్నారు. ప్రత్యేక ప్రయత్నములను నిరంతరము ప్రతిఘటించు చుండురు. ప్రత్యేకలాభములకు భంగము గలుగునపు కీ ప్రతిఘటనసామర్థ్యము ప్రబలమగుచుండును. ఈ సందర్భము సకల సంస్థాపనలందును గోచరంబగుచుండును. సందర్భము లేకున్న స్వీయస్వత్వములవినిపించుట దుర్లభము. సహాయములందును సంఘములందును ప్రతిఘటనము దేశము వ్యవస్థలకు స్వతంత్రము గలుగుట లేదు. రాజ్యములందు సందర్భము లేకను స్వాతంత్ర్యము విడిచిపెట్టలేదు. ఆంగ్లేయ రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందు జరిగిలిచ్చిన వారల కీ యుద్ధముల విడిచిపెట్టినవారు. నియోజకగణసంస్కారాధాన మంగీకృతములు క్రిందఁబేర్చినవి.

రమైన యాంధోళన మవసరమైనది. ఆంధోళనము నందు సందర్భమును సహజము. ఏ మహాత్కార్యముగాని కేవలము స్వల్పమైన త్యాగమువలనను సాధ్యముగాదు. మహాత్కార్య నిర్వహణమునకు మహాత్కార్య మవసరము. ఆంధోళనమునకు ఫలమైన సందర్భమునకు వెరచి విషాదమునుబొందుట వలనను ప్రయోజనము గలుగదు. భరతఖండము నందు రాజ్యాంగాంధోళనము సక్రమముగ జాతీయ మహాసభతో ముప్పుది రెడేక్షకు పూర్వ మారంభమైనది. ఆ సక్రమాంధోళనము క్రమక్రమముగ వికాసము నొందుచున్నది. జాతీయ మహాసభా చరిత్రమును బాగుగ నవలోకించిన వారలకు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాంత్యత్వమైన స్వరాజ్యస్థాపనమే సభాదర్శనమని విశదమగుచున్నది. దాదాభాయి నౌరోజీగారు గోపాలకృష్ణ గోకలే గారు వారి ప్రసంగముల దీభావమును నవ్యాజముగను పరిస్పృటముగను తెలిపియుండిరి. గత సావత్తరమునందు లక్ష్మణపురము నందు గూడిన దేశీయమహాసభయందు స్వపరిపాలనమునకు సంబంధించిన ఈ క్రిందితీర్మాన ముమూడించబడినది.

“భరతఖండమునందలి మహాసభములు ప్రాచీనసభ్యతా లభ్యము లగుటచేతయు, ఆ సంఘములవారు పరిపాలనము నందు రాజ్యానీతియందును విశేష సామర్థ్యము కలిగియుండుట చేతను, నూతన్ల బ్రిటీషుపక్షపాలనమునందు వారు విద్యయందును ప్రజాపక్షత్వమునందును గృహిని పొందియుండుటవలనను, మతము ప్రస్తుతము గల పరిపాలనావిధానము ప్రజల మనచి తాభీష్టములను నెఱవేర్చుక ప్రస్తుతావస్థలకును క్లిష్టితములకును తగియుండకపోవుటచేతను, సర్వముగ భరతఖండమునకు స్వపరిపాలనము ప్రపాదించుటయే బ్రిటీషు పరిపాలనమునకు ఫలనకల్పము లని తెలుపుచు, రావనమును ప్రకటనచేయుటకై మహాసభయందు రాజరాజేంద్రులు కరుణించుటకు సుయము ముగ్గు మైన దని జాతీయ మహాసభ అభిప్రాయ పడుచున్నది.

ఆఖిల భారతీయ మహమ్మదీయ సంఘము వారేమిట చిన సంస్కరణోపసంఘమును యావత్భారత జాతీయ మహాసభోపసంఘమును చేరి సంప్రదించి నిర్ణయించిన కృత్యఫలందుఁ గల సంస్కరణములను ప్రసాదించి స్వపరిపాలనము స్థాపించుటకై నియంతారంభమునకు పూనుకొనవలయునని జాతీయ సభ కోరుచున్నది.

సామ్రాజ్య నిర్మాణమునందు భరతఖండమునకు పరాధీన స్థితిమండి తొలగించి స్వాధీనాధిపత్యములతో సామ్రాజ్యము నందు సమభాగమును కలిగి యుండునటులు అర్థంపవలయును.”

శ్రీ మేట్లాను ప్రభుత్వగారును స్వపరిపాలన స్థాపనమే బ్రిటీషు పరిపాలనమునకు ఫలమని శాసనసభయందు తెలిపియుండెను. పాలకుల యుత్తరువునందు స్వపరిపాలనా దర్శనము నకు పాలకులు ప్రతిఘటించుట లేదని ప్రకటించిరి. పాలకులు ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు స్వరాజ్యస్థాపనము బ్రిటీషు పరిపాలనమునకు ఫలమని ప్రకటించుచున్నారు. “సత్వరముగ భరతఖండమునకు స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించి దానిని స్థాపించుట కయినయంతారంభమునకు పూనుకొనవలయును.” అని జాతీయమహాసభయందు తీర్మానింపబడినది. ఆసియెజంటుగారు పూనిన స్వరాజ్యాంధోళనము నందు యుద్ధానంతరము నందు మొదలైన స్వరాజ్యము స్థాపనము చేయవలయునను భావము గలదు. పాలకులు స్వపరిపాలనము సాధార్యముగ సం గీ క రించు చు న్నారు. జాతీయమహాసభ స్వపరిపాలనము సత్వరముగ స్థాపితము నావలయునని తీర్మానించినది. స్వరాజ్యవాదులు యుద్ధానంతరము శీఘ్రముగ స్వపరిపాలనము స్థాపితము గావలయునని కోరిరి. అందును స్వపరిపాలనము భరతఖండమునకు గమ్యస్థానమని యంగీకరించు చున్నారు. గమ్యస్థానమును జేరుటకు గల సాధనములందు పాలకులకును సాలితు

లకును సందర్భము గలుగుచున్నది. ఈ సందర్భమునందు జయము పాలకులు ప్రజలుచేయు ప్రయత్నములపై నాధారపడియున్నది. ప్రజలు పాలకుల యనుగ్రహమునునమ్మి స్వపరిపాలనస్థాపనకై వేచి యుండుట ప్రయోజనకరమౌ స్వయంసహాయ ప్రయత్నమును బూని సంకల్పసిద్ధికై పాటుపడవలయునాయను ప్రశ్న దేశక్షేమమును గోరువారు యోచించి నిర్ణయింపవలసియుండును. స్వపరిపాలనము సత్వరముగ సమసాధులకై పాలకు లేమిచేయవలసి యున్నారు

లోకమునం దెచటను నధికారవర్గము సందర్భము లేకను స్వీయాధికారమును విస్మరించియుండలేదు. బలముగల పక్షమునకు విజయము గలుగుచున్నది. అధికారబలము గలవారు చేసిన యుత్తరువ ప్రతిపాతముగ నెగ్గగలదు. ధర్మసంక్షేమము సయితము బలములముననే సాధ్యమగుచున్నది. వర్తమానమహాసంగ్రహము నందు ధర్మ మాంగ్ల పక్షమునం దున్నను ధర్మసాఫ్థాపనమునకు మహాబల మవసరమైనది. వర్తమానకాలమునందు దేశమును కలవరపరచుచున్న రాజ్యాంగాంధోళనము నందు స్వపక్షనిర్వహణమునకై భారతీయులకు సన్నీబల మవసరమగుచున్నది. భరతఖండము నందును నధికారులు స్వీయాధికారమును సందర్భము లేకను విస్మరించుదురనుట భ్రమయెయున్నది. ఈ సందర్భమునందు సక్రమాంధోళనము ధర్మ ప్రతిపాలముగాదని యధికారులు అధికారవర్గాభిమానులు అంగీకరించుచున్నారు. కాని సక్రమాంధోళన మేదియో నిర్ధారణచేసినవారు మాత్రమే వరును కనుపించుటలేక. ప్రభుత్వమువారికి అక్రమాంధోళనమును నిర్ణయించుట సులభము. సక్రమాంధోళనమును నిర్ణయించుట దుర్లభము. సక్రమాంధోళన మిదమిత్థమని నిర్ణయము గానపుడు ఆంధోళనకర్త లందరును రాజానుగ్రహమునకు పాత్రులు గావచ్చును. ఎవరేరోజున రాజానుగ్రహమునకు పాత్రులగురొ నిర్ణయించుటకు వీలు గలుగదు. ఈ విషయ దశయందు ప్రజలు భయభ్రాంతులై స్వపరిపాలనాంధోళనమును పరిత్యజింప వలయునా లేకను స్వధర్మమును నిర్వహించుటకై పాటుపడవలయునాయను ప్రశ్న దేశక్షేమమును గోరువారలకు గలుగుచున్నది. భారతీయులు నిర్విణ్ణహృదములై స్వధర్మనిర్వహణమును సుపేక్షించిన వారు పరిహాసమునకు పాలగుదురు. స్వపరిపాలన స్థాపనోపక్రమణము దూరస్థమగును. ప్రతిపక్షుల బలము ప్రబలుచు. ఈ సందిగ్ధ సమయమునందు సక్రమ స్వపరిపాలనాంధోళనమును జేయుటకు దగిన మార్గములను దేశక్షేమమును గోరువారు రందరును జేరి నిర్ణయించుట వివేకము.

శ్రీమతి ఆసియెజంటుగారికి విధించిన నిర్బంధ ప్రవాసదండనమువలనను దేశమునకును బెజంటు గారిని కష్టములు నష్టములు గలుగుచున్నవి. పదిపేలు గ్రాహకులు గల న్యూ ఇండియా పత్రిక ప్రస్తుతము నిలిచిపోయినది. బహుభంగుల దేశసేవ జేయుచున్న బెజంటుగారి ప్రవృత్తికి సంపూర్ణమైన నిరోధ మేర్పడినది. బెజంటుగారికి సంపూర్ణమైన నిరోధనవలనను నెన్నియో సంస్థాపనలు పోషణ లేకను నిలిచిపోగలవు. ఎందరో విద్యాధులు సహాయము లేకను కష్టముల పాలగుదురు. ఎందరో పరిజనులు సహాయము లేకను కఠింపించుదురు. బెజంటుగారు తననిర్బంధప్రవాసమును పరమ సంతోషముతో స్వీకరింపవచ్చును. కాని ఇతరుల కష్టములను నివారించుటకు బెజంటుగారికి గల శక్తి సామర్థ్యములంతయును నిర్మూలమై

నది. సర్ సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు నిన్నటి హిందూ పత్రికాయందు ప్రచురించిన లేఖను జదివిన వారల కీ విషయమై హితవాదము గలుగుట సహజము. బెజంట్టుగారికి ఆమె ప్రచురించిన పుస్తకములవలన వచ్చేసి రాబడియే జీవనాధారముగ నున్నది. ఆ యాదాయమే బెజంట్టుగారిదానధర్మములకు సాధనముగ నున్నది. పాలకులయొద్దను వలనను బెజంట్టుగారి గ్రంథప్రచారము సంపూర్ణముగ నిలిచిపోవలసిన దుక గలిగినది. బెజంట్టుగారింతవరకునుగ్గి గడించిన ధనమును స్వలాభమునకై నిలువఁజేసికొనకను భార్యపై వినియోగించినది. భారతజాతీయోద్ధరణమునకయి స్వకీ మద్రవ్యమును శక్తి సామర్థ్యములను వినియోగించిన బెజంట్టుగారికి నుకకృతిచేయదగిన సమయ మిప్పుడు సమకూడినది. భారతీయులకు కృతజ్ఞత సహజ శీలము. హిందూ పత్రికాయందు సూచించినటులు శ్రీమతి బెజంట్టుగారికి భారతీయులు వారికి క్రివిశ్వాసములను దెలుపుటకై సహాయనిధిని స్థాపించుట వారి స్వధర్మ నిర్వహణమునకు సాధనంబై యున్నది. బెజంట్టుగారింతవర కెంతయొ ద్రవ్యమును భారతీయులకై వినియోగించినది. చెన్న పురియందు దామె నిర్మించిన హైందవ యువజన సంఘ మందిర మొకటి యా పె యోదార్యమును ప్రకటించుటకు చాలియున్నది. ఒక న్యూ ఇండియా పత్రికలకై మూడు లక్షల రూప్యములను వ్యయము చేసినది. విద్యాభివృద్ధికై గుప్తముగ నెంతయొ ద్రవ్యమును వ్యయము చేసినది. ఇందుల కుకకృతిగ నీ విషయ దశమందు భారతీయులు వారి భక్తి విశ్వాసములను దెలుపుట ధర్మము. భారతీయులు వారి యంత కాత్మ బోధలను గమనించి స్వధర్మ నిర్వహణమునకు పూనుకొని ఆత్మగౌరవమును గా పాడుకొనెదరు గాత!

(0)

చెన్న పురి - కావచిత్రము.
చెన్న పురియందు స్థాపించిన కావచిత్రము చరిత్రము విచిత్రముగ నున్నది. చెన్న పురియందు కావచిత్రమును పశువైక్రియ ప్రజలు స్థాపించిరి. చెను మాను సంవత్సరములు కర్మాగారము కొంతవరకు పాగివది. కర్మకారము లే మింజేసి పని నిలిచిపోయినది. యుద్ధ మారంభమైన తరువాత ను పరిపాలకులు కర్మాగారమును స్వాధీనము చేసికొనిరి. సోదాబాజీలను శేయించుట వశక్రమించిరి. కాని ధర్మ బహుధనంబులైన చెన్న పురియందు కావచిత్రముగా రపు పనిని నివర్తించుటకై మార్మిమాసమునం దొక యువసంఘమును నియమించిరి. ఆయువసంఘమువారు చెన్న పురియందలి పరిశ్రమలను వివరించి చెన్న పురియందు కావచిత్రము స్థాపనము దుష్కరమని నిర్ణయించిరి. కట్టెలు సామగ్రిలు ప్రియమనియును ముగ్ధులులైన పరివాంధ్రు లభించుట లేదనియును నుపసంఘమువారు నిర్ణయించిరి. చెన్న పురియందు 141 సోదాబాజీలు జేయుటకు రూ 5-12 అరుగుని యువసంఘము నిర్ణయించినది. ఈ వ్యయము ఇంగ్లాండునందు న్యయమునకు కట్టించునన్నది. దేశవేపు చేర్చున సోదాబాజీలు జేయుట వలన లాభములేదని ఉపసంఘము నిర్ణయించి చేసినది. చెన్న పురికి ఇదిగ వాసామానులు సంవత్సరమునకు 18 లక్షల రూప్యములు నిలువగలని విషయమి యగుచున్నది. గాజులు, చిమ్మియా, పూసలు, అద్దములు, సీసాలు ప్రతిసంవత్సరము దిగుమతి చేయబడుచున్నది. వివిధవస్తువులకు ధరలు పెరిగినవి చెన్న పురి తగిన ధరలుగావని ఉపసంఘము నిర్ణయించినది. ఉపసంఘము వారు తిక్కాకములను ప్రచురించినది. 1 సోదా సీసాలను జేయుట వా పుట యుక్తము గా నున్నది. 2. చెన్న పురి రాష్ట్ర పరిశ్రమలను కట్టెలు యోచనలను గమనింపక విడిచిన విషయముం దిచ్చే వణముచేయుట యసమతము. 3. చెన్న పురి రాష్ట్రమునందు గాజు సామగ్రిని జేయుట 4. వస్తుపరిశోధన జేయవలయును. 5. గాజులను జేయవలయునై స్వదేశ గాజుల ప్రితి గతులను జేసికొనుట ప్రయోజనకరము. 6. తిక్కాకముల పోటీ

స్వదేశ గాజులు నిలువజాలవు. ఈ చిత్రకథను జదివెదవారలకు స్వదేశపరిశ్రమల దుర్బల విధియగుచున్నది. స్వదేశ పరిశ్రమల పట్ల ప్రజలకు గాని పాలకులకుగాని సంపూర్ణోత్సాహము లే నపుడవి వికసించుట దుష్కరము. యుద్ధమారంభమైనతరువాతను గాజు ధర కట్టింపు పెరిగినది. జపాను గాజు సామానులను మనదేశమునకు పంపుచున్నది. తలెగామునందు స్థాపించినగాజు కర్మాగారము క్రమముగ పనిజేయుచున్నది. చెన్న పురి యందు స్థాపితమైన కావచిత్రముగా రము మాత్రము ఏవిధమైన గాజు సామగ్రిని జేయజాలకుండుట విచారకరము. లోప మెచట నున్నదియును విమర్శనమును జరుపుటవలనను తెలియకున్నది. పాలకులు ప్రజాప్రకృత్యమును కృత్యముగ వినియోగించకను గాజు పరిశ్రమను నిలుపుటమాత్రము యుక్తముగ నున్నది. పకల కాష్ట్రములందును కళలందును పాద పీఠోద్ధారముల దుకులను ప్రయత్నము తొలగించుట కిది యొకనివృత్తముగ నున్నది.

వృత్తాంతములు

(0)

కలకత్తా యుద్ధపు లాటరీ నేడు తీసెదరు.
డాక్టరు ఎ.కె. ఎ.కె. అయ్యగారు నీలగిరి వైద్యశాలకు సహాయోద్యోగులుగా నియమింపబడిరి.
ఈనెల 15వ తేదీకి చెంగళూరునందు రూ 88,46,860 లు యుద్ధపుణపు చంపగా జరు అయిగట్టు తెలియవచ్చుచున్నది.
లండన్, జూన్ 18:— ప్రెసికవిషయమందు సలహా నిచ్చుటకు జనరలు స్ట్రెబ్బింగారు ఇంగ్లాండులోనే యందు రని ప్రకటించబడినది.
స్పెషలు ఆఫీసరు కె. డి. దత్తాగారి ప్రత్యేకపని ఈ నెలతో పూర్తి కావలసియుండగా నది ఇంక నొకటి రెండు మాసములవరకు వృద్ధిచేయబడునని తెలియుచున్నది.
నిక్కుచుత్తడుగను కరాచీలో వర్తకుడుగ నున్న బకర్తాను గారు పాశ్చాత్యంగన వెస్ట్ ఇండియన్ ఎలిజెబెత్ కన్యకు పెండ్లియాడిరి.
ఒకడు దొంగతనముచే సెనని పోలీసువేదననుకుత్తుకుబోవుచు రక్షకభటుడు వాని వద్ద నొక రూపాయి లంచము పుచ్చుకొని దారిలో వానిని విడచివెట్టెనని వానిమీద కేసుచేసిరి. కలకత్తా ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు స్పెన్సరుగారు ఆరక్షకభటునికి మూడు మాసములు కఠిన కార్య విధించిరి.
బొంబాయిలో గెల ఆదివాసు నాడు పట్టపగలు ఉదయము 10 గంటలకు కోటయందున్న మార్కులకంపెనీవారి భవనమున దొంగలు తలుపులు పగులగొట్టి సుమారు లక్షరూప్యముల మించిన విలువగల నగలను అపహరించి నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. కోటలో దొంగతనములు జరుగుట కిదియే ప్రారంభమని తెలియుచున్నది.
సర్. డబ్ల్యు. మేయరుగారు వెస్ట్ ఇండియన్ ప్రభువుగారిని ఆభినందించుట:— ఇండియా యుద్ధనిధికి విస్తారముగ మిత్ర సహాయముచేయుటలో పరిపూర్ణ జయము సుందించుటకు నామనః పూర్వకమగు ఆభినందనములు, ఇకముఖ్య విషయము పరిసమాప్తి నొందినది గనుక, పోస్టాఫీసు న్యాయవైఖ్యలను కొనుటకు ఋణసంఘమువారు యెట్ల కని ప్రోత్సాహపఁచెదనని నేను దృఢముగ నమ్ముచున్నాను.
5000 రూప్యముల మదింపుకు మైబవని కేసుల నన్నిటిని విచారించుటకు నొంబయిలో నిజీసినియ కోర్టును స్థాపించకల యునని ప్రజలు గట్టిగ గోరుచున్నారు. ఇదివరకున్న స్కాల్సు కాజుకోర్టుల యధికారమును హెచ్చించుటకంటె ప్రత్యేకము ఇంకొక కోర్టును స్థాపించవలెనని భారతీయ వర్తక సంఘము వారు దొంగతనమువారిని విశ్లేషింపజేసిరి.
మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ కావచిత్రము ఇంజనీరింగు, వర్తకతరగతులు చాతకముగా తెరువనలెనని చేసినమాదనలను మైసూరు దొంగతనమువారు అంగీకరించి ఇంజనీరింగుతరగతికి ప్రొఫెసరుగానుండు, డి. సి. (జేబిల్స్ ఆఫ్ కామర్స్)

తరగతి మైసూరునందును పాఠశాలలందు ఏర్పరుచుట కంగీకరించిరి. ఇంజనీరింగు తరగతికి సంవత్సరమునకు రూ 100 లునా, బి. సి. తరగతికి బి. ఏ. తరగతియు విద్యార్థులనుండి వసూలు చేయుటకు నిశ్చయించబడినది.

గతశుక్రవారము మధ్యాహ్నము కలకత్తాలో ఎజ్జిరోడ్డు మైదానమున 7 అడుగులు పొడవుగల పామును చంపి ఒకడు దానిని ప్లేట్టుచున్, పుత్రికా భవనమున కీడుకొని వచ్చుచుండెను. దానినిచూచినవారందరును భయకంపితులై ఆశ్చర్యముగా వానివైపు చూచుచుండిరి. ఇది నిరపాయకరమైన విషయమని నీటిపాపుని తెలిసినతోడనే దానిని యచ్చటికెందులకు దీసుకొనివచ్చితిని అనుగగా వాకిచట బహుమాన మిత్తురని తెలిసి తీసికొనివచ్చితినిని అతడు బదులుచెప్పెనుగాని వాని కేబళుమానమును లభించలేదని న్నేట్టుచును పుత్రిక వ్రాసినది.

ఒక ధనికుడుగు మోష్లా తన గృహమునొక పనికత్తెను పనిచేయునిమిత్త ముంచెను. ఆ పనికత్తె కొన్నిరోజులు పనిచేసిన పిమ్మట నెచ్చటకో పోయెను. దానిని వెదకుటకై అతడు ఇద్దరు మోష్లా పనివాండ్లను బంపెను. వారు ఆమె కొఱకు వెదకి వెదకి తుట్టుతుదకు తీసికొనివచ్చిరి. ఆమెను కొట్టి బుద్ధి నేర్చుడని యజమానుడు తన పనివాండ్లకు నెల విచ్చెను. వారిద్దఱును నామెను పొరుగింటికి తీసికొనిపోయి చాచగొట్టిరి. ఇది పోలీసువారికి తెలియజేయబడెను. వారు కాఫూల్ మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద కేసు చేసిరి. వారు దక్షిణ వలభారు నెవచ్చు జడ్జిగారి యొద్దకు విచారణ నిమిత్తము కేసును పంపిరి.

కులశేఖర శట్టణ నివాసులగు ఎం. ఏ. కాన్. మహమ్మదు మరయకర్ గారికిని, వారి బంధువులకును చాలకాలము నుండి వివాదముండెను. తిరునల్వేలి స్టేషన్ సలహా ప్రకారము ఆస్తిని విభజించుకొనుటకు వారు తమలోతాము సమాధాన పడిరి. కాన్. మహమ్మదు గారును వారిచుట్టుములును యీ నెల 10 వ తేదీన బయలుదేరి తిరునల్వేలికి బోయిరి. కులశేఖర శట్టణమునకు 2 మైళ్ళదూరములో నున్న కలంబోలి మసీదువద్ద కాన్. మహమ్మదుగారు తమ చుట్టుములకొరకు చేచియుండిరి. రాత్రి 3 గంటలకు మహమ్మదుగారు నమాజునం దుండగా ఎవరో ఆయనను నరికిరి. వారా మఱువారు పరలోక గతులయిరి. రక్షకభటులు మహమ్మదుగారి చుట్టుములలో సెకరిని పట్టుకొనిరి.

రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు తేభకోద్యోగమున నుండిన అమ్మ శిశిగము గారు 15 వ తేదీ చేయి యానంటి వారి సౌధమున నొకగదియందు నిద్రించుచుండగా నెవరో పోరులు గృహప్రవేశమునొచ్చి వానివెండి కుక్కకు నరికిపట్టి, గుర్తించుట కవకాశమియకుండగ నమ్మలనుగట్టి, పిలుచుటకు పిలువలేకుండునటుల నోటగుడ్డలను గ్రుక్కి కాలాపేరుల నాడించుటకై స్వాతంత్ర్యములేకుండ, కరదణములను బంధించి కళాశాలయందుండిన ఇనుపవెట్టె నీగములిన్యుని నిన్నంధించి కత్తితో నఱుకుటకు ప్రారంభించిరి. ప్రభునిశ్వాస పరాయణుడగు నీ తేభకుడు ప్రాణాపాయనయమున కడలుటకు గాని, పిలుచుటకు గాని, చూచుటకు గాని, పిలువలేకుండునట్టి యిందు కత్తిపోటులకు వెనుపియక కాళములున్నతావు తెలుపడయ్యెను. పోరులు మరింత క్రోధమున నపాయకరమగు తావులయందు గాయములొనరించి తలక్రింద నుండిన తాళములను సంగ్రహించి కళాశాల తలుపులను దెగ నుకొని యలవాటుపడికవారికల ఇనుపవెట్టెను దెగచి సుమారు నేయూరూప్యములను తస్కరించుకొనిపోయిరి. వెలుతురునకై క్రొవ్వినట్టులుగూడ తెలిసింపబడియుండెను. కొంత వైకముగల సంచిగూడ నవచ్చుటనే విడిచిపోయిరి. పాపమాకంక రముగారు మాత్రము ప్రాణాకాలమునకు పానుపై పాశ బద్ధుడై రక్తధారలతో తడియుచుండెను. ఉదయమున గృహ యజమానుడుచూచి, నోటగుక్కిన గుడ్డలను వెడలించి సంగ్రహించుదర్శములను దెలిసికొని తక్షణమే పోలీసువారికి తెలిపగా అధికారులు విచారణకు ప్రారంభించిరి.

మైసూరు సంస్థానమున స్థానిక స్వపరిపాలనాయోగన సందర్భమున స్పెషలు మేజిస్ట్రేటును వినియోగింపబడినది. ఆర్. త్యాగరాజఅయ్యగారు పరిచయము పూర్తిచేసిరి. జులై నెలా సంభవించుండియు మూడుమాసముల ప్రివిటీనే నెలపుగు దీని కొనెదనని తెలియుచున్నది.

విరోధామహాసంగమము

యుద్ధాశయములు - రష్యావారిసూచన

చివరకు తలపెట్టినవారితో సమరమునానాచనలు.

పైమానికులదాడి ప్రతిక్రియ సూచించబడుట

శత్రు జలాంతర్గామిని ముంచివేయుట

(రైలు రు 5 జనీ.)

ఇంగ్లండు

శత్రువిమానములు మరల ఇంగ్లీషుభాగలు

మీదుగ వేరుట.

లండన్, జూన్ 17:- పార్లమెంటు ప్రతినిధులనుండి విమానముల గురించి చర్చ జరిగినది. ఒక విమానమున కెండువేలముల దాడిపోయినది. ఆతరువాత ఇటీవల తెలిసిన స్వచ్ఛందములపై ఆరు బాంబులను బరిపేసినది. ఇటీవల తెలిసిన సమాచారముల వలన యిద్దరు వ్యక్తులైనట్లును, 16 గురునకు గాయములు తగిలినట్లును, కొన్ని యిద్దరు నష్టమొందిన వనియు చాటుచున్నది. రెండవ విమానము ఈజిప్టులోను తీరమును దాటించినది. కాని దీనిపై ఆంగ్లేయులు పైబులను బరిపేసినదియు కొంతనష్టముతో ఈ దాడివిమానము పోయిపోయినదియు తెలియుచున్నది. పైదాడులందు ఈ దాడివిమాన మనేక బాంబులను బరిపేసినది. రాయలు విమానదళ మాలిమికోలదికా లములోనే దీనిని తగులదెట్టి పంటలలో నేలకూల్చెను. ఇయ్యది వాతావరణమైనను, నష్టము తేరియు కలుగలేదు. ఈజిప్టులోని యాలో ఎట్టి నష్టము కలుగలేదు.

ఉత్తరముద్రమున ననేక డెల్లీలు

లండన్, జూన్ 18:- ఉత్తరముద్రములో ననేక డెల్లీలు తిరుగులాడు చున్నవని తెలియుచున్నది. వారు ముందుగా సితిగనులన్నియు నవయుచున్నారు.

జెలియను దాడివర్తనము.

ఆస్ట్రేలియాలోనున్న నూటారు విలేజుకు ఇట్లు సుమారున్నాడు:- ఉదయము 2.30 గంటలకు ప్రేలుట ప్రారంభమయెను. ఒక పట్టణమున పీనులన్నియు గాఢముగ్గలతో నిండియుండెను. పైబులు శరవరంపరలుగ బరిపేసినది. విమానపదవలక్ష్యము ఆకాశమందంతటను విసరించెను. మంటలు ప్రజ్వరిల్లు సాగెను. కాని తరుణము అన్ని జ్వాలలు చల్లార్చబడెను.

తూర్పుతీరమునకు విలేజుకుట్టు వ్రాయుచున్నాడు:- సముద్రమునుండి జపిలను సమీపించున నె ఆస్ట్రేలియా కొత్తులు దీనిని గుర్తించి ఆంగ్లేయు వైమానికులు అన్ని వ్యయము తమ ఫిరంగుల జ్వాలల మూలమున జపిలను వై వేసించెను. అతి మొండిగ జపిలను పోరి కొన్ని వైశ్లేవరు దేశపక్షముమీద శత్రువొందెను. మరికొంత వనుక జపిలమును ఆంగ్లేయు వైమానికులు ముట్టించిరి. తన ఆహారకమైన స్థితిని గుర్తించి జపిలను కత్తాను గగనమాద్యమున అతి విస్తారముగ ఉన్నత ప్రదేశమునకు పోయి సముద్రమునను బట్టి మరలుటకు ప్రయత్నించుచుండు ఒక ఆంగ్లేవిమానము వెన్నంటి వారించెను. జపిలను మంటలుకు ప్రాంతించి చేయునదేమియు లేక మిన్నకుండెను. కొంత కాలమైన పిమ్మట జపిలను తూర్పు సముద్రమునకు కలకలకరింప జేయుచు క్రిందకు దిగి మె క్రిందకు దిగెను. దేశముమట్టుప్రక్కల నున్న ప్రజలందఱు చాల నుత్సాహముతో జయజయధ్వనులు చేసిరి.

సార్వభౌముడు - కార్మికులు.

లండన్, జూన్ 18:- ఉత్తరభాగమున పారిశ్రామిక ప్రదేశమున సంవత్సరంబి వెలలు సమయమున పూర్వకాపిలు సేవజ్వేలగాదితో సార్వభౌము డిట్లు ప్రకటించెను:- ఈశాన్యభాగములను కలిపియదలని నిష్కపట పైజ సాగుభూమిని లండన్ నా కల్యంత విశ్వాసపూర్వములు పొదెనుచున్నది. ఇతరులకు పోల్చుకొనిన నిష్కముల పూర్వము కలకలకరింప జేయుచున్నది. సార్వభౌముడు తన భాగమును తన భాగమునకు తీసుకొనినది. దీనివలన నేడు అనేకముగ బరిపేసినది.

మెలగుచున్నారని నేను వస్తుచుంటిని. వీరిసాయముననే సామ్రాజ్యము నిర్మితమైనది. చిట్టచివరకు సంగ్రామమందు విజయము పడదుటకు భగవంతు డనుగ్రహించు గాత!

ప్రాణరక్షకులు కాల్యబడుట.

లండన్, జూన్ 17:- జూన్ 15 తేదీన జరిగిన సామ్యుద్ధమందు కొంతమంది జర్మనులు నాకలానుండి సముద్రమున మునుగు సమయమున ఒక బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలోనున్న కొంతమంది వీరిని సంరక్షించుటకు ప్రయత్నించుచుండ జర్మను యుద్ధనౌక (ఎస్-20) తాను మునుగక పూర్వము బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలో నున్న వారిపై ఫిరంగులను కాల్చెను. ఇదిట్లుండ శత్రు సముద్రవిమానములు వైసుండి బాంబులను ప్రయోగించి ఇటువంటి తిరుగుచుండెనని నౌకాకార్యాలయమువారు తెలియజేయుచున్నారు.

బ్రిటిషువారి ప్రయత్నములు

అడ్మిరలుగారి ఉపన్యాసము.

లండన్, జూన్ 18:- బ్రిటిషు యూనియనువారి సభలో సువస్యసించుచు, ఆహారపదార్థముల మంత్రి, అడ్మిరలు గారు ఇటుల చెప్పిరి:- క్రిందటి సమావేశ సమయమునుండి వర్తకనౌకలు మానవంత లభిస్తున్నవనిపించినవి. పాములు విశేషముగ తమారుచేయబడినవి. నౌకలు విశేషముగ బాగు చేయబడుటకు వచ్చినప్పటికిని సమయము శత్రువులచే నెదుకొనబడి దెబ్బలు తీసిన నౌకలసంఖ్య చాల తక్కినది చెప్పటం తంతయు సంతోషముగనున్నది. "హింద" ఓడల విశేషముగ తమారు చేయుటకు మహాప్రయత్నముల జేయుచున్నాను. ఆకాశ కొమానములగూడ వర్తకనౌకలుగ తమారుచేయ నుచుండెదమనినది.

జర్మనుదాడులకు ప్రతిదాడుల వెనలించ గోరుట.

లండన్, జూన్ 18:- లండన్ నగరమున ఒకెరా మండలమువద్ద నౌకాయసాధారణ సభ జరుపబడెను. నేయరు ప్రభువుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. నిష్కోఫులగు ప్రేలులను, విద్దలను సంహరించినట్టి జర్మనుదాడులకు ప్రతికారముగ ననేక జర్మనుపట్టణముల నిరంకుశము పట్టుకొనుటకు వారతనము వారు మెటనే యొకపద్ధతిగా నవలంబించ వలయునని యచట తీర్మానింప బడెను.

జనరలుస్వల్పంగా రింగ్రాండుగోనుండుట.

లండన్, జూన్ 17:- జనరలు స్వల్పంగారు వైవిధ్యములయందు ప్రత్యేక భావము గల వారగుటచే వారిసలహాను వైకొనుటకు వారు ఇంగ్లాండులో నున్నంత కాలము యుద్ధ మంత్రసభవారు. వీరితో తమరు చర్చించి సంగతులను తెలిసికొనుటకు వీరిని సభకు పిలిపించినది కామన్సుభలో పోస గ్గా గారు నేటి మధ్యాహ్నము నుడిచిరి.

ప్రాస్తు

గతరాత్రి పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి. నిన్నటిరాత్రి 2.30 న ముట్టడితో పాటుపార్లమెంటు ప్రాంతమున శత్రువులు మరల తలపడి మాస్టానములలో కొన్ని ముఖ్యస్థానములందును ప్రవేశించిరి. కాని మరల వారి నెదుకొని పోరి చాలవరకు బారదొలిచిరి. కొన్ని ప్రదేశములను మాత్రమే శత్రువులు తమ స్వాధీనములో నుంచుకొనగలిగిరి. ఇదిను కుత్తరముఖముగ వ్రేయును లావోయ కుత్తరముగను దినమంతయు ఫిరంగులపోరు జరిగినది. దీనిముగ శత్రువులు అతిభయంకరముగ తగులదెట్టిరి. రెండుకోటలనుండి నగరమున 12 వందల పైబులు దిరిగినవి. దీనివలన నేడు అనేకముగ బరిపేసినది.

జర్మనీవారి గత్యంతరము.

పార్లమెంటు జూన్ 17:- వైమెను ఆర్మీంటిరిసు మధ్య బ్రిటిషువారు జర్మనులను నిలువనిచ్చుటలేదు. బ్రిటిషువారి పేరన్న జర్మనుల హృదయము చుట్టుచునున్నది. వీరికి ఆపార నష్టములు కూడ వాటిల్లుచున్నవి. స్లాండ్యూలో తమ క్రొత్త పంక్తులను రక్షించుకొనుటకు వైస్యములను రప్పించి ఇంకను గొప్పనష్టములకు సహించి పోరుటయోలేక క్రొత్తగ లికో గమనము జేయుటయో తప్ప గత్యంతరము వేరు లేదు.

రెండు పరాసునౌక లెదిరింపబడుట.

పార్లమెంటు, జూన్ 17:- స్పెయినుతీరమున రెండు పరాసునౌకలు అనేక సజ్జెగయులుచే ముట్టడింపబడెను. రెండును మహా వైర్యముతో ఫిరంగియుద్ధము గావించెను. అంత శత్రువులు వారి విడచి పోవలసినవా లైరి.

దిట్టముగు జర్మనుసానిక ముట్టడి

లండన్, జూన్ 17:- జనరలు హేగు గారు నేటి మధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటించిరి:- మాంటీల్ నెక్కుకు తూర్పుగ జూన్ 14 తేదీన మేము వశపరుచుకొన్న స్థానములను ఉదయము వేకువజూయన శత్రువులు దిట్టముగ ముట్టడించిరి. యుద్ధ మతిభూతముగ జరిగినది. మా ముందు ప్రదేశములనుండి ఇక వెంట్రా కొండవైసున్న మా క్రొత్తస్థానముల వైపు మేము వెనుకకు పోవలసి వచ్చింది. స్కార్పునది కుత్తరముఖముగ యురవైస్యముల వారును ఫిరంగులతో పోరిరి. వైమెను దగ్గర శత్రువులు ఫిరంగులతో దారుణముగ పోరుచున్నారని

జర్మనులకు పరవతి లేకుండుట.

పార్లమెంటు జూన్ 17:- యువై వైస్యస్థిట్టువారు సమరముందు దిగుటచే జర్మనుల పరవతి పోయినది విమ్యాటర్ పత్రికయందు ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞుడు ఎక్టోమకు థెరీవారు తెలియజేసిరి. చుట్టుప్రక్కలనున్న రాజ్యములవారుగూడ అట్లే తలంచుచున్నారు.

రుష్యా

రషియా సంఘమువారి సామాన్య సభలు

గ్రింగారి విషయమై తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారు

చేసినఉత్తరపు నంగీకరించుట

లండన్, జూన్ 17:- కార్మికుల యొక్కయు వైవిధ్యముల ప్రతినిధుల యొక్కయు దేశీయ మహాజనసభవారు ఒక సభను నెలకొల్పిరి. వెంట్రా గ్రామ కార్మిక వైవిధ్య ప్రతినిధి సంఘాధ్యక్షుడు ఈసభక గ్రామసాధిపతిగ నియమించబడెను. దేశీయమహాజనసభలో గ్రింగారి తరపున 121 ఆనుకూలము గను 640 మంది ప్రతిపూరుగను తమ యభిప్రాయములను తెలియజేసిరి. రాజ్యవైషమ్యమునకు గ్రింగారిని వెదలగొట్టుట ముఖ్యమని యంగీకరించి.

వి. సి. విరదము నొందిన కన్నుల భావము వాట్నగు గారు చుకులైరి.

రషియా స్థితిగతులను

స్వీడను సాంఘికవాదులు వివర్ణించుట

కొలాను, 17:- స్వీడను సాంఘికవాది యగు బ్రాంటంగు గారితో జరిగిన సుప్రసిద్ధ సంభాషణము పాలిట కొలానులో ఇట్లు ప్రకటితము:- రషియా వారందరూ కరెక్ట్ స్క్రిగారి విధాన మవలంబించుచున్నారు. అతివాదియగు ఎం. లెవిన్ గారి పలుకుబడి అదుంగుండుచున్నది. సుధి ఎప్పుడు సమకూడునది బ్రాంటంగు గారు నడున సాపేక్షిహవతేకున్న వారు. ప్రస్తుత జర్మను పాలకులు రాజ్యము చేయునంత కాలము సుధి ప్రయత్నములు జరుగవని మాత్రము నుడిచిరి. రాజ్యపరిత్యాగ వైవధిని కయిజరు సుధిసమకూరునట్లు నిస్సందేహముగ సాయమొకరించుచు. దెల్లియునునకు జర్మనులునష్టపరి హారమాయనలెను. జర్మనులు ముంచిన నౌకలకుకూడ గొప్ప నష్టపరిహారములీయవలెను.

నేటిరాత్రి హేగు గారిట్లు ప్రకటించిరి:- క్రొయిసె లుక్కు దక్షిణముగను వెనుక వైర్యవిమూలగను ఆర్మీంటిరిసు వైమెనుల మధ్య అనేక చోట్లను ఫిరంగుల పోరు జరుగుచున్నది. నిన్నటిరోజున విమానయుద్ధము చాల ఎక్కువగ జరిగినది. 7 శత్రువిమానములను నేలకూల్చితిమి. 8 దిండిరి క్రిందకు బారదొలిచిమి. మావిమానములు ఇండు జాన్మిండుటలేదు.

తూర్పురంగమండును పరాసువా రిట్లు ప్రకటించిరి. వ్రాసుదగ్గరనున్న శత్రు శిబిరములను బ్రతిష్ఠ వైమానికులు చాలవఁకు ధ్వంసము చేసిరి. థేనేలియనులు ఇంకను ముందు కేసుచే నున్నారు.

పరాసు ఆర్థికదళములు పారసేలను చేరినను లారిస్సా కడటిజనుగ 60 కిలోమీటరుల దూరముగనున్నను డెమా కోసు బ్రతిష్ఠవారు తెమడ్డి ఆక్రమించుకొనిరి.

మిత్రమండలి వారి యుద్ధ బడంబడికలు.
పెట్రోగ్రాడు, జూను 17:—లండను నగరమున నంద టుగలసి ప్రత్యేకసంధిని జేసుకొనవలదను మరతును తప్పకక్రిన మరతుల నన్నిటిని మార్చివేసి క్రొత్తగా మిత్రమండలి వారొడం బడికలు చేసికొనుట కొక సభ జరుపబడునను ఉద్దేశమును నూచించుచు రుస్సా తాత్కాలిక దొరతనమువా కొక లేఖను ప్రకటించిరి.

ఇటలీ
ఇటలీమంత్రివర్గపు మార్పులు.
లండను, జూను 16:—“డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్స్” యొక్క మీలానువిలేఖకు డిటులు వ్రాయుచున్నాడు. ఆస్ట్రీయ విషయమున ననునర్తించిన పద్ధతికలన మంత్రివర్గములో మార్పులు కలుగవచ్చును. ఎం. విజియాని, ఎం. బ్రియాంతా గారుల పతనమునకు కారణమైన ఆందోళనమునంటి ఆందో ళము ప్రజాపాక్షికులలో గలుగుచున్నది. మంత్రులందఱును తమపదవుల సిగ్గుబోసుకొనిరి కప్పజెసిరి.

మెకెన్నగు గారు ఇటలీరంగమున కరుగుట.
లండను, జూను 16:—“సియూరేలు డి ఇటాలి యను” యుద్ధ విలేఖరి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు. రుస్సా జేకము విషయస్థితిలో నుండుటకలన ఆస్ట్రీయా విలేవలాభము సెందుచున్నది. ఇటలీమీద మెకెన్నగుగ దండెత్త ప్రయత్నించుచున్నది. దాడి వెడలు సన్నాహముల మాత్రము విడువ లేదు.

అమెరికా
న్యూయార్కు జూన్ 17:—అమెరికా రానుబారు లను గొంపోవుచున్న రూటరుగారిని తాత్కాలికు ప్రభుత్వమువారి రక్షించిందిచిరి పెట్రోగ్రాడునుండి తంతువచ్చినది. రషియావారు క్రొత్తగ సంపాదించిన స్వాతంత్ర్యమును పాడుజేయుటకు జర్మను పైనిక నిరంకుశాధికార వర్గము వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. అమెరికా వారు తమ స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము రషియాస్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము పోరు చున్నారు. రుషియావారుగూడ ఇదేప్రకారము చేయవలయు నని కోరుచున్నారు ప్రజాప్రభుత్వసమస్యను సమగ్రముగ పూరించుటకు రుషియనులు సుమధులనియు, శత్రువుతో పోరుటకు సమర్థులనియు విదేశాంగమంత్రి టరకొవాకోగారు తెలియజేసిరి.

విశేష వైనికాలోప నూచనము.
న్యూయార్కు:—ఆరురాష్ట్రముల రాజకీయ ప్రాతినిధ్యముగల చీనాబాతీయ సంఘమువారికి, దక్షిణజిల్లాల దొరతనమువారి నెదుర్చుట కనేక వైనికాలోపములు జరుగుచున్నవని తంతువచ్చెను. వైన్యము లప్పడే పూసాంగువరకు వచ్చెను.

గిసు
వెనిజిలాసుగారికనుకూలమగు ప్రకటనము.
లండను, జూను 16:—ఎలాన్సియా ప్రజలు వెనిజిలాసుగారి మంత్రిత్వమునే యభిలషించుచు, రాజుగారు సామాన్యమును విడనాడిపోయినందులకు వారు మిగులసంత రించుచున్నారనియు వాస్తవైసుగారు చెప్పిరి.

గ్రీకు సుప్రసిద్ధుల శిక్షించుట.
లండను, జూను 16:—వైమ్ముప్రతిక యొక్క ఏథెన్సు విలేఖకు డిటుల వ్రాయుచున్నాడు. ఎం. కానోసు, జనరలు డొనుమానిస్, కర్నలు మేటక్నాసు గారులు మూర్ఖత్వములో నిష్పంధవాస క్షేమ సెందవచ్చును.

గ్రీకుఃప్రోహము.
లండను జూన్ 16:—లారిస్సాప్రోహమును గురించి పరాసువారి సి నెటుసభలో ఎం. రిటటుగారు నూచించిన విష

యమును గురించి సలోనికాలోనున్న రూటరు విలేఖకు డిటులు తంతువచ్చుచున్నాడు:— సోమవారమునాటిరాత్రి యుద్ధ ప్రయత్నములు జరుగుచునే యుండెను. ఎలస్సోనా, టిరుంపె నెమ్మరిగ ఆక్రమింపబడినది. మంగళవారము ఉదయమున ఆర్థికదళములు లారిస్సాను ముట్టడించినవి. మేము తలపడి పోరమని గ్రీకు జనరలు బెయివాసుగారు నుడువగ బాంకీసుల వెతుక నిల్చియున్న సేనలకు ఫిరంగులను పరాసువైన్యములపై ప్రేల్పుడని ఒకకర్నలు ప్రోహపుచింతతో ఉత్తరవిచ్చెను. పరాసు ఆర్థికదళములకుడ గ్రీకువైన్యములతో పోరాడంబెను. ఉదయము పదిగంటలవరకు థేనేలిలో ఫిరంగులయుద్ధము జరుగుచుండెను. పరాసువైన్యములలో ఆరుగురు హతులైరి. 20 మందికి గాయములు తగిలినవి. గ్రీకువైన్యములయందు 60 మంది హతులైరి. వీరు గాక ఇంకొక కర్నలు లిద్దరు, 51 ఉద్యోగస్థులు, 289 వైనికులుగూడ బంపిలుగ జేయబడిరి. జనరలు బెయివుగారు బంధించబడిరి.

జర్మనీ
జర్మనుపట్టణములందు ప్రజలుతిరుగ బాటు చేయుట.
ఆమురుడాం జూన్ 17:—ఎస్సెనుమున్నగు మరికొన్ని జర్మను పట్టణములందు గొప్ప తిరుగుబాటులు జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

యుద్ధ ఖైదీలు.
లండను, జూన్ 18:— జర్మను లిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. జర్మను ఖైదీలను రణరంగమునుండి 30 కిలో మీటరుల దూరమున వెనుకకు దీసికొనిపోయినట్లుల బ్రిటిషు అధికారులు. ప్రకటించిరి గనుక జర్మనులు బ్రిటిషు ఖైదీల నందఱి సంత దూరమునకు తీసికొనిపోయిరి.

జర్మనుల అంతగ్గామి మునుగుట.
లండను జూన్ 18:— మంగళవారమునాడు మధ్య ధం సముద్రమున జపాను టార్పిడ్ బోట్లెల్లా అంతగ్గామిని ఎదుర్కొని ముంచెనని కొంతమంది నమ్ముచున్నారని నాకా కాద్యాలయమువారు తెలియజేయుచున్నారు.

ఆస్ట్రీయా
మూడు ఆస్ట్రీయమందుకొట్లు నాశమును జెందుట
లండను, జూన్ 18:—ప్రీట్ వెబ్బర్గ్ మందుగుండు కర్నాలయములో ప్రేటుటచే మూడు కొట్లు నాశమైనవి. 6 గురు హతులైరి. 320 మంది తీతగాతులైరి. చాలనష్టము గూడ గలిగెను.

స్పెయిను
స్పెయినుసీతీ.
లండను, జూన్ 16:— సెయినులో నేమియు సమాచారములు తెలియకున్నవి. కాని ముఖ్యమైన సంగతులుజరుగ నున్నవని మాత్రము విదితము.

చీనా
చీనా వ్యవహారములు.
వెకింగు, జూను 18:—వెసి డెంటు గారు జనరలు చెంగ్సుగారి నాహ్వనింపగా నతడు తిరస్కారముగ జవాబుపె నెను. అధ్యక్షుడుగను, ప్రధానమంత్రిగను పనిచేయుట కొక దిట్టేటరు గలిగియుండు తాత్కాలిక పరిపాలకవర్గము వెలకొల్పవలయునని విట్టికకారలు టియంపేయును వద్ద సెకసభ నాహ్వనించిరి.

దొరతనము వారి ప్రతిక్రియల నరయుట.
లండను, జూన్ 18:—శత్రువుల విమానదాడులకు ప్రతిక్రియల నాలోచించు సందర్భమున కామక్కుసభలో బోన్స్లా గారిట్లునుడిచిరి:—శత్రువు లివిమానములతో నొమ్మిసేయుచున్నారట తప్ప. పరాసుదేశములో నన్ను మన వైమానికులుగూడ జర్మనుస్థానములపై దాడిసల్పుచున్నారు. పంక్తుల వెనుక శత్రువులశిబిరములపైగూడ మన వైమానికులు దాడి సల్పుచున్నారు. విమానదాడి గురించి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. హేగుగారినిగూడ సలహాసడిగిరి. మనముట్లు చేయుచుంటిమని శత్రువులకు తెలియరాదు. శత్రువులదాడిని భంగపుచ్చుటకేగాక అట్టి సంగతులు మరలనెన్నటికి సంధి వింతకుండగ చేయుటకు దొరతనమువారు ప్రయత్నించుచున్నారని బోన్స్లాగారు తెలియజేసిరి.

విదేశ వార్తలు.
“కోరియోడి ఇటాలియా” పత్రిక జ్యూరిచ్చి విలేఖకు డిటుల వ్రాయుచున్నాడు. మెకెన్నగుగారు ట్రెంటికో రంగమును జూచి సామాన్యకపు పేర్కాటుల శిష్టానిమిత్తము వియన్నాకు బోవుచున్నాడు.

రష్యా రాజకుటుంబమువారి రక్షాభరణములు విక్రయింపబడును. యూకోపునందలి రాజకుటుంబములలో నష్టభాగము వారి యాభరణములకంటె రష్యావారి యాభరణములు హెచ్చువెలగలవి అని యొక రక్షాభరణ వ్యాపారి లండనునగరమునకు వచ్చిచెడితెను. రష్యాప్రభుత్వమువారు రాజకుటుంబము వారి నగలను విక్రయించి ఆధరమును రాష్ట్రాకోశమున చేర్చవలసి తెలియుచున్నది.

మన యువరాజుగారికి వివాహముచేయుటకు కన్యాశ్రేయణము జరుగుచున్నది. మేనయ్య కడసరి పుత్రికయును మాడు రాకుమారిని సావ్యభౌమనందనుడు పెండ్లియాడగోరుచున్నాడు. పసితనముననుండియు వీరువురుకు చాల మైత్రి కలదు. మాడు రాకుమారి రాను నుని కంఠె 14 నెలలు పెద్దదైనను నది యొక ప్రతిబంధకము కాబాలదు. ఆమె చాల సౌందర్యకతి, తనకల్లి నెన్నడు విడచి ఎరుగదు. ఇదివరకును తల్లితో గూడ జనసమ్యక్ములేని శాంతి స్థలమున నివసించి స్వస్థుగుణములకు నిలయుమొయున్నది.

ఒక సుద్రసిద్ధ పురుషుని మూడు మూర్తులను పోలిన యతడుమరియొకడు కలడు. అట్టి ప్రముఖుని ఛాయాపటము నెత్తగలుగుటయే భాగ్యుని తలచియొక నిపుణుడు సమయము నకు వేచియుండెను. అతడొకనాడు ప్రముఖుని పోలికల యతనినిమాచి బహువిధముతో ననుమతిగోరెను. అత డంగీకరించెను. నిపుణుడు నుహదానందముతో చాల బాగ్రతగా ఛాయాపటమును తీసెను. అందులకు వెయ్యిసంగదనన వలదనెను. వీనికేమి కారణమో అనుమతించి యాతనికి తెలియదు. పిమ్మట నిపుణుడు ఛాయాపటముల ప్రతులను ప్రముఖుకు పంపెను. ప్రముఖుడు వానిని చూచెను. తన యాకృతివలెనే యున్నదిగాని తాను తీయించుకొనెనది గాదని యాతడు గ్రహించెను. ఈ విషయము క్రమముగ నిపుణునకు గూడ తెలిసి అతడు చిన్నబుచ్చుకొనెను.

రెయిల్వే ప్రమాదము తప్పిపోవుట.
కలకత్తా, జూను 15:— నాగపూరునుండి కలకత్తా పోవు మెయిలురైయిను నిన్నటిదినము హూరాప్రేషనున కేడుగంట లాలస్యముగవచ్చెను. వర్షాధిక్యమున గార్వోప్రేషనునకు రెండుమైళ్ల దూరముననున్న సోగ్రాకొండలవద్ద రెయిలు కమ్మలమీద నొక గండెల పడెననియు, దానిని తీసివేయువరకు బండి గార్వోప్రేషనునవద్ద నిలువబడియెననియు, కలను తీసివేయుట దుర్లభమైనందున దానిని చిరుకగొట్ట కూలీలు నిలుపుంపబడిననియు, అది రింగంటలకు వైగా పట్టెననియు ఖరీత్ పూరు జిల్లాయందును, పాంజూ రాధోగపుర స్టేషనుల మధ్య గూడ వర్షాధిక్యమువలన రెయిలుబ్రోడ్డు ముంచివేయబడియెననియు, మరణములు గలిగినవని శంకించుచున్నారు.

బొంబాయి యెక్కుడు ఋణమిచ్చుట.
కలకత్తా, జూను 15:—వివరకు వచ్చిన యుద్ధములములలో బొంబాయి రూ. 14, 77, 500 ల ఋణ మొసగెను. ఇంత బొంబాయి యుద్ధమునాధిక్యత ప్రభుత్వానము వచ్చెను. తక్కినరాష్ట్రము లిచ్చిక ఋణవాదాతంతులు గూడ వచ్చుచున్నవి.

రెయిలుపన్ను.
బెంగుళూరు, జూన్ 18:— 1917, జూలై 1-న తేదీ నుండియు మైనూరు జిల్లాలో రెయిల్వేపన్ను విధింపబడునని ప్రకటించబడును. ఇప్పుడు స్థానిక స్నేయేరాజుకుల మీద విధింపబడు చున్నదో ఆరొప్పుల లన్నిటి మీదను 1 రూపాయకు రి పైసల నొప్పన సీ పన్ను విధింప బడును.

లక్నో అమోఘ్య, కోహిలుకండులైక్కు ఏజంటుగారు తమ పదవిని చాలించుకొనుటచే అలిగరు వాస్తవ్యులగు జే. హెచ్. బూమ్మటనుగారిని వైచారిస్థానమున సంయుక్త పరగణాల పారిశ్రామిక సంఘసభ్యునిగ సంయుక్త పరగణాల డిప్టీ సెంటు గవర్నరుగారు నియమించిరి.

వ్యవసాయ విద్యాసభ.

ప్రథమ సమావేశము.

హిందూజేత దొరతనమువారి వ్యవసాయశాఖాధికారులచే నాహ్వనింపబడిన వ్యవసాయ విద్యాసభ ఈనెల 18 వ తేదీన సిద్ధా నగరమున సభామందిరమున సమావేశమయ్యెను.

అధ్యక్షుకోపన్యాసము.

సభ్యుల సమావేశ ముఖ్యకారణమునుగూర్చి సర్వోన్నాది హిందూగారు తమ అధ్యక్షుకోపన్యాసమున విరివిగ చర్చించిరి. ఈవిషయమున జరిగిన గత పూసాసభయందలి తీర్మానముల నతడు విశదపరచెను. వ్యవసాయ శాఖలనుగూర్చి ఆసభ వారియభిప్రాయము లాసరి. ఈ త్తర హిందూస్థానమున మొక వ్యవసాయ శాఖలను స్థాపించుట కవకాశముగలదు. పట్టణ రీక్షకు జరుపు విద్యాభ్యుదయ మరేయొక చిన్న పరిశ్రమయందు కృతార్థులగు విద్యార్థులకు వ్యవసాయశాఖలో శ్రీది తరగతి యుద్యోగముల కర్తవ్యులగు నందునట్లు చేయవచ్చును. ఇంక పాఠములు మొత్తముమీద దేశభావలలో బోధింపగూడదు. వ్యవసాయ దారులకు వ్యవసాయ పాఠముల బోధింపవలయు గను అంతమునుగూర్చి సంఘమువారు, ప్రాథమిక పాఠశాలలో వ్యవసాయమును బోధించుట పాపగ నేరదనిరి. పల్లెటూరువిద్య పల్లెటూరు అవసరములకు పయ్యెముగ నుండవలయునని చెప్ప వచ్చునుగాని అదిపాపగ నేరదు. బొంబాయి దేశభాషా పాఠ శాలలు బాగుగ పనిచేయుచున్నవిగాని అందులకు ముఖ్య కారకులు ఉపాధ్యాయుల ని నమ్మ బడుచున్నది. వ్యవసాయ పాఠశాలలు వ్యవసాయ శాఖాధికారుల క్రిందనే యుండవలయుననిగూడ అసభవారేపరచిరి. వాఙ్మయమునుగూర్చి వలయు ఉపాధ్యాయులకోజకు వారు విద్యాశాఖవారి సహాయము నపేక్షింపవచ్చును. వ్యవసాయదారుల విద్యాభ్యాసమును గూర్చి వివిధ రాష్ట్రములు వివిధాభివృద్ధి స్థితులందుండుటవలన, నేనుయు నిశ్చయింప నేరమన్నివారు తెలిసిరి.

సిమ్మట వారియు చెప్పిరి:—నేను పూసాసభలో చెప్పిన యంతమును మరల నిప్పుడు గూడ చెప్పుచున్నాను. మనకిప్పు డావశ్య కర్తవ్యము, ఈదేశవ్యవసాయ పద్ధతులెట్లభివృద్ధి నొందగవలను సంగతి సరయుట. విద్యార్థివిషయము ననేభాగమును గూర్చి విచారించినను మన మీనంగతిని బాగుగ జ్ఞాపక ముంచుకొనవలయును. ఇందును గూర్చి (1) కాశ్మీరుపరిశోధనము (2) అట్టి పరిశోధనలలో భారతీయులకు సహకారి నందునట్టి విద్య భారతీయుల కొనగట (3) వ్యవసాయమును గూర్చి అనుభవ విద్య మొన గట (4) అనుభవవ్యవసాయ బోధనము, వ్యవసాయ శాఖలో నుద్యోగముచేయుటవలన పనికి వచ్చునట్లు అనుభ, వాద్యకపాఠముల జెప్పట (5) వ్యవసాయదారులకు విద్యకొనగట ఈవిధానము లాచరణీయములు. మనమిప్పుడాలోచింపవలయు (6) ప్రశ్నలకు నివి పునాదిగ నున్నవి మీరు గ్రహింపవచ్చును. మన మిప్పు డింతమును చివరనుండి యారంభించుటకు బదులు పునాదినుండి యారంభించు టెంతయు యుచితమని నా యభిప్రాయము. మీ ముందరనున్న విజ్ఞాపన పత్రమున వివిధ దేశములందు పలువిధముల నధ్యయించిన వ్యవసాయ స్వామభవముల సంప్రదముగ నుదహరింపబడినవి. మొత్తముమీద నవి యధాద్యముగ నున్నవి. అందు ముఖ్యముగ వ్యవసాయవిద్య శాఖలవిద్యకంటె తక్కువపడియుండుట గ్రహింపవలయు. ఈదృక్కోణమునుబట్టి ఈక్రింది యంతమును విచారించవలెనని, ఉన్నతవిద్య నధ్యయించి సాధారణ జనులకు లాభకరముగ నుండి వ్యవసాయ మభివృద్ధి చేయునట్టి మార్గమును మనమాలోచింపవలెనని, నేను మన యాదర్శముగా జూపిన, హిందూజేత వ్యవసాయాభివృద్ధి మార్గముల నరచు వలయునను మహా ఫలితమును మనము బొందలేకుండుము.

సిమ్మట నధ్యక్షులు శిక్షితులైన ఉపాధ్యాయులు తగిలంతమంది హాజరుండు ఈ దేశమున పెద్ద కొంతగానున్నదని చెప్పిరి. ఈ విషయమున వారు బొంబాయి రాజధానియందలి గాని వద్ద నున్న వ్యవసాయ పాఠశాల సమగ్రము ఉదహరించిరి. వ్యవసాయ శాఖలో సత్కర్త నేటూగా నున్న నిపుణుల కొరతగాక విద్యాశాఖ వారివద్దనుండి వారిక ప్రధానోపాధ్యాయుల నెరుపు దొప్పించిరి. కాని ఇంతవేగములోని పరిపాలనలకు లెక్కలేనంత దేశమున వ్యాపింపజాలవు వ్యవసాయ విద్యాసభాసనము నారితోగలసి మనము యిదిగాజేయు

బోవుపాఠశాలకు వలయు శిక్షాభ్యాసకోపాధ్యాయుల నిమిత్తము ప్రస్తుతము విద్యాశాఖలో నున్నటువంటి "నాన్యు న్యూజ్" వంటి పాఠశాలల నెలకొల్పవలయు అంతము నిపుడు తర్కింపవలయును. ఈ విషయమున నింక అమెరికా దేశము నందలి వ్యవసాయాన్ని పాఠశాల లాదిగ జపాను బొంబాయిల యందలి మాధ్యమిక పాఠశాలల వలన గల వివిధ వ్యవసాయ పాఠశాలల లెక్కలును, గూడ నిపుడు దృఢ పరుపవలయును. ఇంక ఉపాధ్యాయుల శిక్షలు పాఠశాలలో జెప్పవలయునని విద్యాసభాసనమును బట్టియుండును. వారివాద మంతయు వ్యవసాయాభివృద్ధి గూర్చియే యుండ వలయును. ప్రస్తుతము వారు క్రమక్రమమున కొన్ని ఉన్నత వ్యవసాయ పాఠశాలల నాయారాజధానుల యందును, లోని పాఠశాలల వంటి మాధ్యమిక పాఠశాలలు విశేషముగ స్థాపింపవలెననియును, ఒక్కొక్క జిల్లా కొక్కొక్క ఉత్తమ పాఠశాలయు, దాని ననుసరించి యనేక చిన్నతరగతి పాఠశాలలు నుండవలయును. జర్మనీలో నున్నటువంటి మితకాల పాఠశాలల సంగతి ప్రస్తుతము విదవి తక్కిన పాఠశాలల సంగతి నాలోచింతము. మితకాల పాఠశాలల ఆవశ్యకత వచ్చునపుడు వానిని గూడ స్థాపింపవచ్చును. ఇంక నేనుచెప్పిన రెండుతరగతి పాఠశాలలో నున్నత పాఠశాలలో (1) విశ్వవిద్యాలయ సంబంధములగు కళాశాలలో నుత్తీర్ణులగు పట్టపరీక్షకులును (2) విశ్వవిద్యాలయములకు చెందని కళాశాల లందలి విద్యార్థులలో ప్రత్యేకాధికారము నొందిన వారిని ఈ పాఠశాలలో నియమింపవలయును. ప్రస్తుత విద్యాశాఖవారి అంగ-దేశభాషా పాఠశాలలవంటి పాఠశాలలో నియోగింపబడునట్టి యుపాధ్యాయులు చాలును.

ఉపాధ్యాయులు.

సిమ్మట నతడు ఈ వ్యవసాయ పాఠశాలలకు వలయు ఉపాధ్యాయుల గూర్చి యతడు విశేషముగ నాలోచించెను. ఉపాధ్యాయుల జెట్టి శిక్ష నీయవలయుననియు పాఠశాలలందు నేర్పుపాఠముల బట్టియుండును. కనుక మనజెట్టి ఉపాధ్యాయులు వలయునో అట్టిశిక్షలే యొసగవలయును. ఈవిషయమున విద్యాశాఖవారిచేత నవసరపు వ్యయము చేయగూడదు. సిమ్మట వారిట్లు చెప్పిరి.

"వ్యవసాయ పాఠశాలల నిమిత్తము ఉపాధ్యాయులకు వ్యవసాయములో శిక్ష నొనగట యత్యంతావశ్యకముగ నున్నదను సంగతి హిందూజేత దొరతనమువారికి వివిధ దాని వారభివృద్ధి చేయునట్లు చెప్పవలయును. అట్టి ఉపాధ్యాయులు, ఉత్తమ పాఠశాలలందును, మాధ్యమిక పాఠశాలలందును, దేశభాషా పాఠశాలలందును నియమింపబడవలయును.

హిందూజేతమునందలి ప్రతిరాజధానియను దానియందలి ప్రతిజిల్లాకొకఉన్నత వ్యవసాయ పాఠశాలయున్నటుల గూడ వలయును. ఆ జిల్లా యవసరములను బట్టి యెన్ని మాధ్యమిక పాఠశాలలు వలయు నదియే నిశ్చయింపవలయును. ఈ పాఠశాలలందు పయోగింపవలయు సాధారణ సమస్యలలో తమ రాష్ట్రాభివృద్ధియునుబట్టి రాష్ట్రపాలకులు వానిని మార్పుటయు ఇష్టము వచ్చినవాని నవలంబించుటయు మొదలగునవి చేయవచ్చును.

జర్మనీలో నున్నటువంటి మితకాల పాఠశాల లెవట యవసరముగా నున్నటుల తోచును. అచట విశేషశిక్షలముగా నుండుకాలమునకు సరియైనకాల మివటలేదు. అట్టికాలముననే పాఠశాలలుండ నవసరములేదు. ఇంకను ఇప్పుడేర్పరుపబడిన వివిధ తరగతి పాఠశాలలవలన నట్టి పాఠశాలల యవసరముండునని తోచును.

ఉత్తరహిందూస్థానము: నొక వ్యవసాయ కళాశాల కంటె నధికము స్థాపించుటకు చిలులేదని గత పూసా సభలో తెలుపబడినది. అప్పుడాలోచించునది యెక్కు యుద్యోగ విషయము. వ్యవసాయ శాఖలో నుద్యోగముల కొరత వ్యవసాయ విద్యనధ్యయింపవలసినవారి కుత్తర హిందూజేతమున నొక్క కళాశాల చాలునంటిమి. ఇప్పుడట్లుకాదు. ఉన్నత వ్యవసాయ పాఠశాలలకొక కనేకంధి కళాశాల విద్యార్థులు గానన సిద్ధము న్నారు. అందుచేత ఆయుర్దేశము మార్చలము ననుసరించి పాఠశాలలో చేలగలను. అందులననే శిక్షాపాఠశాలల సంగతిని మొదట చెప్పించి సిమ్మట రాష్ట్రములలో వ్యవసాయ పాఠశాలల స్థాపించు సంగతి నాలోచింతము. (సకౌషము.)

పూర్వపుగ్రీకు రాజుగారుమెనైననుగో ప్రవేశించుట.

గోము, జూన్ 18 — కాస్తాక్ ట్రైన్ రాజుగారు టటుంబు మతో మైన్యలో ప్రవేశించిరి.

ఉరలగడ్డల ఎగుమతిని ఉత్తరువు జేయుట.

య్యుక్తి:—40 టేల టన్నుల ఉరలగడ్డలను ఎగుమతి చేయుటకు ప్రభుత్వమునా నుత్తరువు జేసిరి.

పలసెరు యుద్ధము.

కెయికో, జూన్ 18:— ప్రస్తుతము పలసెరులో కందకములయందే పోరుచున్నారు. శత్రువుల కిరంగులకంటె బ్రిటిషు కిరంగులు ఎక్కువ పనిచేయుచున్నది. శత్రువులకు గొప్పనష్టములను గూడ కలుగజేయుచున్నాడు. వైమానికులు తిన్న బ్రాద్రెక్రా, గాజా, మున్ను ప్రధాన కార్యాలయములపై భాంబులను బరుపుచున్నారు.

స్పెయిరు చిక్కులు.

లండన్, జూన్ 17:—మ్యూడినుండి ట్రెయ్యునెట్రికకు ఇట్లు తలవచ్చినది. సానువాదముచే ప్రధానమంత్రి దాతో గారు ప్రసలను కాంతిపరచిరి. పదాతుల ఉద్యోగస్థుల కొరతల ప్రకారము ప్రసలించుటచే విప్లవ మానిపోయినది. ఉద్యోగస్థులకు రక్షిత సంఘములుగ నేర్పడుట కధికారమాయుబడినది. ప్రమాదమేమియులేదు.

అలహాబాదు సమావేశము.

అలహాబాదులో గారికి విధింపబడిన నిష్పంధావాసమును తొలగింపగోరుటకు సుక్రవారమునాడు అలహాబాదునం దొక పార్టీజనికసభను ఉరుపులు తేల్చునట్లు ఉరుకుచున్నది. మా పండితమహానాథుల ములవ్యాగా రాసభ కధ్యక్షుని వహించెదరు. ఇదిచూచే కారణమునో హామీమురాలు తీగులలో చేరి ప్రముఖులందరు నిపుడు చేరుటకు సంసిద్ధులగుచున్నారు. నిష్పంధావాదము అత్యంతము నేరీయంబుటకు ఉద్రేకము కలుగుటకు కారణభూమిగును. అందోళనము అధికమగును. ఈయంతభావము ప్రయాణముగా నున్నది. గాన ఇండియా దొరతనమువారు ముష్టిపాలకులకు స్వప్రపరవలె నని సంయుక్త రాష్ట్రముల కాక్రమణ కమిటీవారి పక్షమున మా దాక్టరు తేజబహదూరు సుప్రగాన సిల్లాలోని దేశీయ కాక్రదర్శిగారికి ర. అవాప్తను పంపిరి.

MYSCORE

A Railway Cess.

BANGALORE, June 18. It is notified that a Railway Cess will be levied from the 1st July, 1917, in Mysore District at the rate of 3 pies in the rupee on all items of revenue on which local cess is now collected.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

UNCORRECTED.

PARIS.—M. Poincaré visited Rheims and decorated the Archbishop and other principal personages with the Legion of Honour.

AMSTERDAM.—After a tremendous aerial attack on Ghent on the 16th instant, it became known that Carec's great munition works was entirely gutted and Kommandur's house destroyed. There were numerous casualties.

PETROGRAD, June 19. A long and powerful statement addressed by Mr. Henderson to the Petrograd Council of the Workmen's and Soldiers' Delegates in connection with the projected Socialist International Conference concludes as follows:—"We must be careful, for our choice to day may lie between honour and infamy, untimely peace and years of fear, a few months of fighting and suffering and lasting peace. These, are I think, the views of an overwhelming majority of organised workers in Great Britain."

AMSTERDAM.—The Austrian newspapers welcome the statement in the "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" that Russia's formula of peace without annexations and indemnities is acceptable to Germany as final evidence of the similarity of Austrian and German peace aims.

Four steel vessels for Canada's fishing service have been launched here, named "Ypres", "Vimy", "Messines" and "St. Julien". The Minister of Marine, in a speech, said that owing to higher wages in Great Britain, Canada was able to compete with her shipbuilding. He anticipated a great development of the industry here.

PARIS.—The newspapers, commenting on the bringing down of the Zeppelin, say that it shows Britain's remarkable aerial mastery. Germany now knows the British coast is as well guarded at London. They point out that, with one exception all recent Zeppelin raids on England have resulted disastrously for the raiders.

THE GREAT WAR

WAR AIM AGREEMENTS: RUSSIA'S SUGGESTION

MILITARY OPERATIONS AGAINST CHINESE GOVERNMENT FORESHADOWED

AIR RAIDS; SEVERE REPRISALS SUGGESTED AGAINST GERMANY

ENEMY SUBMARINE SUNK BY JAPANESE BOATS

THREE AUSTRIAN MUNITIONS DEPOTS DESTROYED

PRESS OPINIONS ON THE MADRAS INTERMENTS

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN

General Smuts to Remain in England.

As Military Adviser.

LONDON, June 18.

It is announced that General Smuts will remain in England as adviser in military capacity.

LONDON, June 18.

LATER.—In the House of Commons this afternoon Mr. Bonar Law stated that the War Cabinet in order to avail themselves of the special military knowledge and experience of General Smuts have invited him to attend their meetings during his stay in this country.

The Air Raid Described.

LONDON, June 18.

Reuter's correspondent on the southeast coast states that in one town which is now strewn with broken glass the first explosion occurred at half-past two in the morning and the long-drawn hiss of aerial torpedoes was distinctly heard among the projectiles launched. Fires broke out but were quickly brought under control.

A correspondent on the East coast says that search-lights picked up a zeppelin as it approached from the sea and guns opened a terrific fire. The zeppelin desperately attempted to defy the defences and succeeded in penetrating a few miles inland though meanwhile it was winged by anti-aircraft guns. The commander of the zeppelin realising his peril now attempted to climb beyond range and turned towards the sea, but an aeroplane took up the pursuit. The zeppelin blazed at the aeroplane, but the former was out of hand and unable to ward off attack. It broke into flames and descended in fluttering fragments and loud cheering from thousands of spectators over the whole countryside.

Government Considering the Best Means to Retaliate.

LONDON, June 18.

Replying in the Commons to a batch of questions advocating reprisals for enemy air raids Mr. Bonar Law said that it was a mistake to assume that air raiding was confined to the enemy. Our air forces in France raided German communications and other military objectives behind lines and with the increase of our air force and improvement of machines air raiding against longer range objectives was becoming more and more practicable. The Government was consulting the military authorities and General Haig regarding the most effective methods of meeting the situation and it was obviously undesirable to give the enemy our intentions.

Government Taking Proper Steps.

Replying to supplementary questions as to whether Government had decided on reprisals Mr. Bonar Law declared that Government had a perfectly open mind in the sense that they intended to take steps not merely for damaging the enemy but for the prevention of raids like those made recently.

Reprisals for German Air Raids Demanded.

German Towns Must be Attacked.

LONDON, June 18.

A crowded meeting at the London Opera House presided over by the Lord Mayor passed a resolution demanding that Government immediately initiate a policy of ceaseless attacks on German towns as reprisal for the murder of innocent women and children by German raiders in open towns.

Germany's Alternatives.

Effect of British Blows.

LONDON, June 18.

PARIS.—The "Echo de Paris" states that the succession of British sledgehammer blows between Ypres and Arras is forcing Germany to decide between further very costly sacrifices in order to maintain her new lines in Flanders and a fresh retreat.

Mr. Addison on Britain's Enormous Efforts

In Building Ships and Tanks.

LONDON, June 18.

Speaking at the Conference of Trade Unions concerning dilution of labour Mr. Addison, Minister of Munitions, said that merchant shipbuilding had increased threefold

since last year and an enormous number of guns had been provided. While repairing was extensive he was glad to announce that damage and loss through direct enemy hits and enemy ammunition was smaller than ever before. Numbers of tanks were now being constructed which was a formidable programme in itself. It had also been decided to increase the output of aeroplanes which increase would multiply more and more if the army demands were to be met.

The King and Labour.

Confidence in its Loyalty.

LONDON, June 18.

R.M. King George in a farawell message to the Lord Mayor of New South Wales on the conclusion of His Majesty's visit to the northern industrial areas says:—The outspoken sympathy of the citizens of the north-east coast fills me with courage and confidence. I am more than ever convinced that the industrial army of the nation is strong in the loyalty, fortitude, and devotion which have built up the Empire and will, under God's guidance, help us to victory.

Dinner to New South Wales Premier.

Liberty and Justice Must be Vindicated.

Germany Must Eat the Humble Pie.

LONDON, June 18.

A luncheon was given at the Savoy hotel to-day in honour of Mr. Holman, Premier of New South Wales. The Company included Mr. Long, Secretary for Colonies, Mr. Hodge Minister of Labour and the Dominions High Commissioners.

Proposing the toast of the guest Mr. Long said that "we were as determined to-day as in August 1914 and should never lay down the sword until the principles of Liberty and Justice for which we had fought had triumphed" (cheers). The British Empire had fought with clean hands but with regard to our enemies he could not say that when the war was over we could shake hands and forget. Though we might forgive we could not forget the enemy's deeds which for infamy were unparalleled in the history of the warfare of savage races.

Mr. Holman replying referred to the large share of responsibility borne by New South Wales in the result of the Australian Conscription Referendum. He declared that the result did not indicate lack of sympathy with the Empire's war aims. It was due to mismanagement in the presentation of the issue, local discontent with Australian Imperial rule, and spirit of optimism with regard to the duration of the war. Referring to a large Irish element in New South Wales Mr. Holman said he hoped and believed that the whole race would shortly rejoice in the solution of the Irish question. He was authorized by New South Wales to state that Australia would not fail to assist the Empire.

Mr. Hodge expressed the hope that the fortified towns in Germany would be attacked day in and day out.

RUSSIA

Allies War Aim Agreements.

A Conference to Revise them Suggested.

LONDON, June 18.

PETROGRAD.—The Provisional Government has published a note suggesting that an Allied Conference be held with the object of revising the war aim agreements excluding the London agreement, the signatories of which agreed not to conclude a separate peace.

GERMANY

Germany's Credit Ruined.

By U. S. A's Intervention.

LONDON, June 18.

PARIS.—The economist Mr. Edmond Thery points out in "La Nation" that the intervention of the United States has ruined Germany's credit. Adjacent neutral bankers who are in close touch with German financiers are of opinion that Germany will soon be unable to fulfil her engagements. German capitalists are contributing to the fall of mark by converting their assets into neutral currency.

War Prisoners.

German Communiqué.

LONDON, June 18.

The German communiqué says:—As Britain announced that the withdrawal of all German War Prisoners to thirty kilometres behind the front has been completed, German Army Administration has had all the British War Prisoners similarly withdrawn.

TELEGRAMS.

AUSTRIA

Three Austrian Munition Depots

Destroyed.

LONDON, June 18.

An explosion has destroyed three munition depots at Steinfield. Six persons were killed and 330 injured and extensive damage was done. It is significant that a Vienna communiqué denies that the explosion was due to sabotage.

GREECE

Greek Treachery.

The Incident at Larissa.

(Delayed in Transmission).

LONDON, June 18.

M. Ribot's reference in the French Senate to treachery at Larissa is explained by Reuter's Salonika correspondent who wires:—Operations in Thessaly continued on Monday night. Eleassona and Tirfoe were occupied quietly and Larissa was surrounded by cavalry on Tuesday morning. The Greek General Balvas said that there would be no resistance, but a Colonel treacherously ordered troops posted behind the barracks to fire.

The French cavalry replied and the fusillade lasted till ten in the morning.

The French had six men killed and twenty wounded. The Greek casualties were sixty besides two Colonels, fifty-one officers, and 269 men taken prisoners. General Balvas has been arrested.

Greek Ex-King Arrives at Messina.

LONDON, June 18.

ROME.—King Constantine and his family have arrived at Messina.

SPAIN

The Spanish Trouble.

Revolutionary Movement Appeased.

LONDON, June 18.

A telegram to the "Times" from Madrid says:—Conciliatory methods of Premier Dato have calmed the public, and the revolutionary movement has been averted by conceding to the Army Officers the right to form Defence Committees. The tone is generally more hopeful.

Export of Potatoes Authorised.

LONDON, June 17.

MADRID.—Government has authorised the export of forty thousand tons of potatoes.

EGYPT

Operations in Palestine.

LONDON, June 18.

CAIRO.—Recent operations in Palestine have been limited to the usual trench fighting. British artillery is very active dominating that of the enemy and inflicting numerous casualties while Airmen have frequently and effectively raided camps and headquarters at Birzaba, Barzeira, Gaza and elsewhere.

CHINA

Chinese Affairs.

Provisional Government with

Dictator Suggested.

LONDON, June 18.

PEKING.—General Chenghsun whom the President summoned to Peking has sent word from Tientsin that he refuses to come to Peking. Insurgents are calling a Convention at Tientsin in order to set up a Provisional Government with a Dictator acting as President and Premier.

Extensive Military Operation Foreshadowed.

NEW YORK.—The Chinese National League which politically represents six southern provinces has received a cable foreshadowing extensive military operations against the Government by the Southern Provinces. Troops are already marching on Wuchang.

SUBMARINISM

Enemy Submarine Sunk.

By Japanese Torpedo Boats.

LONDON, June 18.

The Admiralty states that a Japanese Torpedo Flotilla attacked and it is believed sank an enemy submarine in the Mediterranean on Tuesday.

Rescuers Fired on.

While Saving German Seamen.

LONDON, June 18.

An Admiralty statement discloses the fact that a British destroyer while rescuing German survivors, who jumped overboard during the naval action of June 5th, was fired on by the German destroyer S 20, before the latter was sunk and also by shore batteries, while enemy seaplanes hovered over to drop bombs.

Two French Steamers Attacked.

Both Defend Themselves Heroically

LONDON, June 18.

PARIS.—The communiqué says:—Two French steamers were reported to have been attacked by large submarines near the Spanish coast outside the declared blockade zones. Both successfully maintained an artillery duel obliging attackers to abandon the struggle.

TELEGRAMS.

BRITISH FRONT

A Strong Local German Attack.

LONDON, June 18. General Haig this afternoon reports: Early this morning enemy delivered a strong local attack on the positions we captured on June 14th eastward of Monchy Lepreux. After severe fighting we were compelled to fall back from the advanced posts established before our main new position which we still hold on Infantry Hill. There has been reciprocal artillery firing northward of Scarpe. Enemy artillery has been active near Ypres.

INDIAN TELEGRAMS.

From our own Correspondents.

(By Wire.)

CALCUTTA

Calcutta War Loan Lottery. To be Drawn To-morrow.

CALCUTTA, June 18. The five lakh war loan lottery promoted by the Royal Calcutta Turf Club did not quite fill. All told tickets worth Rs. 3,74,470 were taken. Drawing takes place at the House Club the day after to-morrow at 9-15 P.M. The prizes will be as follows: First prize of Rs. 74,894, second prize Rs. 37,447, third prize Rs. 10,723, ten prizes of 7,489 each and five hundred prizes of Rs. 300 each. For expenses and War Fund the Club deducts from the total money collected Rs. 18,516.

BOMBAY

Death of an Afghan Lady.

Who Married Two Englishmen.
Her Experiences With Makers of Modern India.

BOMBAY, June 18. On the 12th June there passed away at Satara at the advanced age of 85 years Mrs. M. T. O'Keearney a very old resident of the station who was also well-known in the Bombay presidency. She was an Afghan by birth and a cousin of Amir Dost Mahomed Khan of Afghanistan. In 1849 after the combined Sikh and Afghan armies had been defeated at the battle of Gujrat they retreated closely pursued by British forces. The Sikh army surrendered and the Afghan retired through the Khyber Pass to Kabul. The British did not enter the Pass, but encamped at its entrance and whilst there Mrs. O'Keearney, as a young girl of 16, met and was presently married secretly on account of the fanatic hatred of the Afghans for the British according to Mahomedan rites to Major Maughan of the Hon'ble East India Company's service, Bombay Army. Soon after the British army retired and Mrs. Maughan as she then was left with her own people. Major Maughan having become Military Secretary to Sir Charles Napier at Karachi his wife fled from her home accompanied only by a muleteer and a boy slave. She crossed the Salt Range and by unfrequented tracks reached the Indus near Multan and then after a long and arduous journey down that river rejoined her husband at Karachi. They were then married again according to the rites of the Church of England. Mrs. O'Keearney was during the mutiny with her husband at Kolkhapur where he was political Agent. Colonel Maughan died after 11 years of married life, but his young widow then 27 years of age married again. She was totally blind for many years at the end of her life but was almost to the last fond of relating her experiences with many of the makers of Indian history, Lord Lawrence, Sir Henry Lawrence, Sir Charles Napier and others with whom she was personally acquainted. Mrs. O'Keearney was well known for her charity and good works and will be much missed by many of the poorer classes in Satara.

A Bathing Fatality.

BOMBAY, June 18. Yesterday two Parsi youths went to bathe in the sea at Mahim when one of them, Erach Dhanjishaw Mehta, aged 14, was carried away by a wave. A companion of his, Peshorji Bathia, aged 24, who went to his rescue was soon found to be in difficulties. A European gentleman who was passing by on noticing this went to their rescue and succeeded in bringing Mehta to the shore. Artificial respiration was restored to but the unfortunate youth expired soon after. Bathia had in the meantime been carried away by the waves further away and it was found impossible to effect his rescue. His body was subsequently recovered.

Marriage between an Indian Merchant and an European Lady.

BOMBAY, June 18. An interesting inter-marriage took place on Sunday according to the Hindu Marriage Act between Mr. Bakurdas Merchant, of Karachi and Miss Nellie Grace Elizabeth Wooty, an English Lady. On the day previous to their marriage both Mr. Merchant and Miss Wooty were taken into Sikh religion with due ceremonies by the Singh Sabha of Bombay at their Gurudwara with great eclat.

A City Civil Court for Bombay.

BOMBAY, June 18. Opinion in Bombay is accumulating in favour of the establishment of a civil court for the trial of cases not exceeding Rs. 5,000 in value. The Committee of Indian Merchants have decided in favour of a special civil court in preference to the other alternative of raising the jurisdiction of the small Causes Court, and they have addressed a representation to the Government to this effect.

THE MADRAS INTERNMENTS: PRESS OPINIONS

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

THE MADRAS INTERNMENTS.

CALCUTTA, June 18. Calcutta papers this morning commented on Mrs. Besant's internment.

"The Englishman."

The 'Englishman' says:—Mrs. Besant has at last achieved the destiny for which she has long been qualified. Among sober-minded people there will be a general feeling of relief that a period has at last been put to an agitation which has been carried on with unrelenting bitterness and a fanatical disregard for authority. An agitation of this character in time like these could no longer be tolerated and that Mrs. Besant if left to herself intended to go from one extreme to another is clear from the farewell message which she published on the eve of her expected internment. A lady who can write this dangerous sort of rubbish has no business to be at large and the action of the Government of Madras will be cordially approved throughout India. It may also serve as a warning to critics of the same school of hare-brained political thought in other provinces. There are lots of them that India would be better without.

An Extremely Good Thing.

Says the 'Indian Daily News':—The internment of Mrs. Besant is an extremely good thing, because it is not desirable to have noisy people agitating in the country at the present moment, whatever they may be allowed to do when the war is over. The same course ought to have been taken with regard to Mr. Gandhi, but apparently there is no interchange of views between the various Provincial Governments. The sooner all the provinces agree that at a time when India is going through great stress it is undesirable to have people inviting discontent with the existing state of things the better. The underlying idea is to put the screw on the Government of India when it is in a hole and though Sir S. P. Sinha was clever enough to see that this was a great blunder and irritating to Europeans and to constantly repudiate it, his colleague the Maharaja of Bikanir could not so equally be restrained. The unsettling idea is always there and the Madras Government is to be congratulated on putting its foot down on a couple of European renegades. Ninety-nine per cent of the population of India only want to be left alone.

The "Amrita Bazar Patrika."

The 'Amrita Bazar Patrika' in the course of a lengthy article, says:—It is impossible to describe the wave of unpleasant feeling that was passed over the whole of India and even beyond its shores at the action of Lord Pentland in regard to Mrs. Besant. It is meaningless to talk of her in terms in which we speak of a lesser individual. She is above all things an ideal. In striking her the Government have risked their hands against this ideal, the ideal of Home Rule for India. If this ideal is killed with it will be killed all hope for the future political emancipation of India. The authorities seem to have forgotten that the forces at the back of Mrs. Besant are a world-wide religious organisation. In internment Mrs. Besant the Government are not only against the cherished political aspirations of Indian people but against the deep-seated religious and spiritual forces of a world-wide organisation of ardent and pure men and women.

These men and women will not be cowed down by any repression. They will brave and suffer the consequences that may follow on their honest and open pursuit of ideals and methods of leaders who have been taken away from them. The moral struggle which will thus commence will be thousand times more difficult to control by Executive acts than everything that has so far been known in history of our modern political movements. The Government of Madras by ordering the internment of Mrs. Besant is therefore not only up against a universal political ideal in the country, namely Home Rule but also (1) against a great religious and spiritual organisation and (2) against personal devotion of ardent disciples numbering thousands to their "Guru."

The "Bengalee."

The 'Bengalee' says:—It shows the dangers of a bad law and how even responsible men cannot be trusted to administer it with caution and wisdom. Though Mrs. Besant has been struck down the cause of Self-Government will not suffer.

The "I. D. Telegraph."

The Indian 'Daily Telegraph' says: The orders concerning Mrs. Besant constitute a severe blow to the Home Rule agitation. Sensible Indians are prepared to trust Government. Others are placed entirely out of court by what is happening in other parts of the world at the present moment.

The "Daily Post."

Regarding the Government action regarding Mrs. Besant and others the 'Daily Post' says: Our honest opinion is that the Government in view of the important crisis in India all its which is now in progress has shown nothing but consideration and solicitude for the best interests of India in what they have done at a time when India and England are approaching a better understanding than any that has previously existed. Ideas regarding Home Rule have been propagated which are marvellous in the highest degree. We have nothing to do with the honesty or otherwise of Mrs. Besant's purpose. The results are what should be primarily considered.

Country Deeply Grateful to Mrs. Besant.

LALBAIE, June 18. Commenting on the internment order on Mrs. Besant the 'Tribune' writes:—The country is deeply conscious of the debt of obligation that is owed her for her tremendous upheaval she has brought about in the outlook of the people and character of their public life. It is therefore every natural and very human that Indians and in particular those of the Southern presidency, should feel the action taken against that lady as action taken against themselves.

Why Was Not Ordinary Law Used?

The 'Punjabee' writes:—If His Excellency really desired to discountenance the methods of agitation which he characterised as unscrupulous attacks and insidious calumnies upon the existing administration his Government should have taken the help of the ordinary law of the land instead of invoking the aid of the Defence of India Act which was meant for purposes other than that for which it has been utilised by them on the present occasion.

Mrs. Besant an Erratic Demagogue.

Commenting on Mrs. Besant's internment the 'Statesman' says:—That the Government of Madras had ample reason for their decision we do not doubt. The stream of wild and misleading pamphlets which pours from the press at Adyar comes from a poisoned well and can only cause harm wherever it goes. The issue depends on the leaders of Indian opinion. If they stand by the Government it will be possible to bring within sane limits an agitation which threatened to produce harm and which could at best result in disappointment. Their choice lies between the guidance of Sir S. P. Sinha, a statesman of proved sagacity and an erratic demagogue whose picturesque career inspires no confidence in wisdom or stability of her conviction.

Foolish Writings Stopped.

The 'Indian Mirror' says:—The Government of Madras has taken a very wise course. Mrs. Besant's foolish and mischief-making writings have done not a little harm ready and it is to be hoped that her henchmen and emissaries in Madras and elsewhere will profit by the lesson. It is to be hoped that other provincial Governments will not hesitate to employ the same method in respect of mischief-making agitators in their midst.

The "Bombay Chronicle".

BOMBAY, June 18. Regarding the Madras Government's internment orders the 'Bombay Chronicle' says: To have invoked the Defence of India Act for the repression of free discussion of lawful and constitutional agitation is a gross violation of the spirit of the Act and sheer and autocratic abuse of powers entrusted for other purposes. "Mrs. Besant's internment should," says the 'Bombay Chronicle' "have the effect of closing up the ranks of Indian patriots regardless of the particular school to which they may have so long formally belonged. It should bring home to Indian consciousness the force of the unregenerate reaction with which the people of this country must be prepared to reckon in the fight for the attainment of their national destiny."

Protest Meeting at Allahabad.

ALLAHABAD, June 18. A public meeting to be held on Friday is being arranged to ask for the withdrawal of the internment orders. It is expected that the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya will preside. A large number of leading Allahabad citizens who have hitherto kept aloof from the Home Rule League for one reason or other propose now to join it.

Telegram of Protest.

The Hon'ble Dr. Taj Bahadur Sapru, President of the United Provinces Congress Committee, has sent a telegram to the Home Secretary, Simla, this morning conveying the protest of his Committee against the internment orders and saying that the action of the Madras Government will excite the public mind throughout India and the only consequence will be stronger agitation, and that the Committee views the new policy with apprehension and suggests that the Governor-General may direct local Governments generally not to embark upon it.

The Gujarati Sabha.

A meeting of the Gujarati Sabha of Ahmedabad has passed a resolution strongly protesting against the tone and substance of Lord Pentland's recent speech in the Madras Legislative Council foreshadowing the policy of repression against constitutional agitation and against the Bombay Government's educational circular, prohibiting students from attending political meetings.

Lord Pentland's Speech Condemned.

BOMBAY, June 18. The Council of the Bombay Presidency Association passed a resolution this evening condemning Lord Pentland's recent speech at the Madras Legislative Council as a direct attack on the Congress resolution on Self-government. The resolution also considers the Madras Government communique on the subject thoroughly unsatisfactory and calls upon the Congress Committees and Home Rule Leagues to forward the propaganda advocated by the Congress resolution. It was resolved to submit copies of the resolution to the Government of India, the Secretary of State and Mr. Lloyd George.

Moderates Join Home Rule Movement.

Since Lord Pentland's speech and internment orders against Mrs. Besant and others at Madras there has been a change of feeling in favour of the Home Rule League in Bombay. A large number of moderates who were holding aloof from the League hitherto are thinking of joining the League. The Hon'ble Mr. Jinnah and Mr. Jehangir Petit have already joined the League and some others are going to follow.

SIND

A Railway Assault Case.

Complainant Fined.

KARACHI, June 18. A case was brought against two railway servants at the Karachi Cantonment station for forcibly ejecting Mr. Durgadas B. Advani, a Municipal Commissioner and Secretary of the Karachi Citizens' Association, from a railway compartment reserved for Europeans and Eurasians. Mr. Advani, it is stated, entered the compartment failing to find accommodation in other compartments. The Magistrate has ordered payment of Rs. 50 as compensation to the two accused persons, who were acquitted.

వ్యవసాయపు విద్య.

(1)

వ్యవసాయపు విద్యాభ్యాసము సిద్ధమయి యీ నెల లో సమావేశమై కర్షకు ప్రభువుగారు మాతన పద్ధతుల నేర్పించినను యీ విద్య అంతగా వ్యాపింపనందున వ్యాపింపజేయుట సులభమా అసాధ్యమాయని యాలోచించెదరు. ఇందుకొరకు ఇంగ్లాండు జర్మనీ, అమెరికా మొదలుగాగల దేశములవారి పద్ధతులను వాటిలాభములను సంగ్రహముగా వ్రాసియున్నారు. ఇంగ్లాండుదేశమునందు వ్యవసాయపు విద్య అంతగా లేదు గాని ప్రభుత్వము హెచ్. ఏ. యల్. ఫిషరుగారి అధికారము క్రింద ప్రబలుచున్నది. ప్రభుపాతశాలలందు వ్యవసాయమును గురించి మొదట బోధించి పిమ్మట పెద్ద తరగతులందు ముఖ్యవిషయములను నేర్పవలెనని వీరనిరి.

జర్మనీవారి వ్యవసాయపు విద్యపద్ధతి.

జర్మనీవారు వ్యవసాయపు విద్యను అభివృద్ధి నొందించుటకు మూడు విధములగు పాతశాలలను స్థాపించియున్నారు.

సెకెండరీ పాతశాలలు, లోవరు వ్యవసాయపు పాతశాలలు, కంట్రికంట్రిబ్యుటేషను పాతశాలలు. ఇందు సెకెండరీ పాతశాలలు వ్యవసాయమును గురించి పూర్తిగా నేర్పించు ఉపయుక్తములగు నితరవిషయములనుగూడ నేర్పించు. 2వ తరగతి పాతశాలలు మరల రెండు విధములు గ భాగింపబడినవి. అందు మొదటి వానియందు సంవత్సరమునందు విద్య నేర్పబడును. రెండవ వానియందు శీతకాల మందు మాత్రమే విద్య నేర్పబడును. వీటినే శీతకాలపు నడులనుచున్నారు. కంట్రికంట్రిబ్యుటేషను పాతశాలలలో మొదటిపాతశాలలందు నేర్పబడిన విషయములను దిట్టపరచెదరు.

అమెరికావారి పద్ధతి.

ఈ భండమును దక్షిణ భాగములందు మొదటివ్యవసాయపు విద్య పిల్లలకు తప్పక నేర్పవలయునని నిర్ణయించబడినది. పిల్లవాడు పెద్దవాడైన వెనుక నత దేవీవిషయములను గూర్చి పనిచేయునో వానిని గూర్చి మాత్రమే నేర్పించున్నారు. ప్రస్తుతము వ్యవసాయవారులు వ్యవసాయపు పద్ధతులను నేర్పి వాటిని స్వయముగా చేసి కనపరచుచున్నందున యీదక్షిణ భాగములందు వ్యవసాయము చాల నభివృద్ధి పొందినది.

జపానువారి పద్ధతులు.

వీరి పద్ధతులువై యిద్దరి పద్ధతులకును భిన్నములు. వ్యవసాయపు పద్ధతులను నేర్పుటకు వీరు ప్రత్యేక పాతశాలలను నియమించి యుండలేదు. మామూలు పాతశాలలందే వ్యవసాయపు పద్ధతులను నేర్పించు వీరే కాలమేర్పరచి వ్యవసాయపు తరగతులనుండియే ఉపాధ్యాయుని వెతికి నియమించుచున్నారు. తరువాతను 'బి' పాతశాలలు, ఏపాతశాలలు అను వాటియందు మొదట పిల్లలు నేర్చుకొన్న పద్ధతులకున్న హెచ్చు పద్ధతులను నేర్పెదరు. (బి) పాతశాలలందు 12 సంవత్సరములు వయస్సుగల బాలురనే కాని యితరులను చేర్చుకొనరు. వీరికి కొంతవఱకు పద్ధతులు తెలిసియుండవలయును. ఈ మాదిరి పాతశాలలందు మూడు సంవత్సరములు విద్య నేర్పబడును. ఏ. తరగతి పాతశాలలందు మూడు నాలుగు సంవత్సరములలో చదువు సాంతమగును. వీటిలో 14 సంవత్సరముల వయస్సుకు మీరిన బాలురనే కాని ఇతరులను చేర్చుకొను వాడుక లేదు.

ఈ పాతశాలలందు యోగ్యతాప్రతికల నిచ్చువాడుక కలుదు. చాలమంది తమ చదువు పూర్తి అయిన పిదప పోయి వ్యవసాయముచేసికొందురు. కొంత మంది వ్యవసాయోపాధ్యాయులుగా చేరుదురు. కొంతమంది వ్యవసాయాభివృద్ధి గురిగల ప్రజలనుచును. నెలవులయందు ఈ పాతశాలలనుండి కొరవారికి విత్తనములు పంపబడుచుండును. చాల ప్రసిద్ధి కెక్కిన వ్యవసాయదారులు కొందరు కొన్ని కొన్ని పనులను స్వయముగచేసి విద్యార్థులకు చూపెదరు.

సమస్యయము.

ఈ మాడుప్రదేశములందును నిర్బంధవిద్యా విధానము కలవడట నిశ్చయము. ఇది కొంతమట్టుకు గ్రహించిన పిదప కొంత వ్యవసాయపువిద్య నేర్పబడుచున్నది. పనులలో చేరగోరు వారికంటె స్వయముగా వ్యవసాయము చేసికొనగోరు వారికి అతి శ్రద్ధాభివృద్ధితో విద్య నేర్పబడుచున్నది.

ఇండియానందు ఏయూనివర్సు ఆయూని పద్ధతులనే అచరించుచుండుటవలన లాభ మంతగా కలుగుచుండుట లేదు.

హిందూదేశమునందంతటను ఒకేవిధమగు వ్యవసాయపుపద్ధతి నేర్పబడుటకు పూసాలో 1916వ సంవత్సరమందు నొక సభజరు పబడినది. ఈ తర హిందూస్థానమందు ఒక వ్యవసాయపు కళాశాల నైన నేర్పబడుటకును కళాశాలలందు గాని పాతశాలలందు గాని వ్యవసాయశాస్త్ర పాఠములను దేశభాషలలోనే చెప్పవలెనని నిర్ణయము గూడదనియు, విద్యార్థులకు వారి కనులయెగుట చున్నట్లు, విత్తులు నాలుగు సత్తునచేయుట వనైరా పనులు చేసిచూపుట కధ్యంతరములేదనియు సభవారు తీర్మానించిరి.

ఈ నెలలో జరగబోవు సభయందు అమెరికావారి పద్ధతుల ననుసరించి పాతశాలల నేర్పరచిన చక్కగా పని అభివృద్ధిచెందునా, జర్మనీవారి శీతకాలపు పాతశాలలను కంట్రిబ్యుటేషను పాతశాలలను యీ యిండియాదేశమునకు సరిపోవునా, చదువురానివారికి వారి కనులయెగుట పనిజరిపి చూపుటకు విశేష మేరుయిన ప్రస్తుతము చేయన వసనమా, అను ప్రశ్నలను ఇతరవిషయములను సభవారిచే చర్చింపబడును.

సింహళమున కెగాలి విన్ సెట్ తోటలకార్యనిర్వాహకుడుగు పెరే రాగారు ఒక నాడు చేతిరుమాలునందు 900 రూపాయలను మూటగట్టి ఆమూటను వైసికిల్ బండికి కట్టుకొనితోటకు బోవుచుండ, ఆమూట దారిలో యెచ్చటనో పడిపోయినందున దానిని వెతికుచు ఆయన వెనుకకుబోయిరి. ఒక బండి వానిని అడుగగా వా డా మూటను చూడనేలేదనెను. వాడే ఆమూటను మార్గవద్దకునుండి తీసికొన్నాడని ఒకరుచెప్పి నపిమ్మట గ్రామాధికారితో వెరేరాగారు వివాదచేసిరి. ముద్దాయి యింటిని సోదాచూడగా రూపాయలులేవు గాని రూపాయలనుమూటగట్టిన చేతిరుమాలు మోకను. జిల్లాజడ్జి గారు ముద్దాయికి 9 మాసముల కఠినకర్మ విధించిరి.

ఆనంతపుర పాలకసంస్థమునకు గత మూడుసంవత్సరములనుండి అధ్యక్షులుగ నుండిన ఖాన్ సాహేబు ఇమాముద్దీన్ సాహేబుగారి యువ్యోగకాలము గడచినదనియు, కడచిన 2-వ తేదీని వోట్లు తీసికొనగా ఖాన్ సాహేబుగారి కైదు వోట్లును, హుస్సేన్ రావు గారికి 4 వోట్లును వచ్చినవనియు, అత్యధికముగ జరిగినందున, వోట్లు తీసికొనుట ఈ నెల 20-వ తేదీని జరుగ గలదనియు ఒకవిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

నోటీసు.

(787)

శ్రీపంగిడిగూడెము రాజాగారి వద్ద లండన్ కేజి రయిలు, వేగనుల కుపయోగించు చక్రములు, ఇరునులు, ఇత్తడి బేరింగులపహక 2 వేగనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూకు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒకట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇనుప, బీడుసామానులున్ను అమ్మకమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కావలసినవారు వచ్చిచూచి కొనుక్కోవచ్చును. వివరములు కావలసిన యెడల దిగువ సంతకము చేసినవానికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు.

పంగిడిగూడెం (P. O) } Ch. Yegneswara Rao
కృష్ణా జిల్లా. } Hd. Clerk

ప్రొఫసరు రామమూర్తి నాయుడు
గారి ప్రోగ్రాము.

				దినములు.
748				
పెనుకొండ	19-6-17	20-6-17	2	"
ఆచంట	21-6-17	22-6-17	2	"
నరసాపుర	24-6-17	25-6-17	2	"
రాజోలు	26-6-17	28-7-17	3	"
అమలాపురం	29-7-17	1-7-17	2	"

(ఈ గ్రామములకు వర్ష యిబ్బందిచేత, ఆయాతారీఖులకు రాకపోయినా అచ్చటచ్చట మాయేడెట్లు తెలియజేయు నోటీసుల ప్రకారము జరుపబడును వాటిని చూచి తెలుసుకోవలయును.)

నోటీసు.

తిరుమల తిరుపతి వనైరా దేవస్థానములలో 1917 సం॥ యేప్రలు మే నెలలో రాబడిన బంగారు వనైరావస్తువులు యీ దిగువ కనుబట్టిన వానిని 1917 సం॥ జూన్ నెల 22 తేది 11 గంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానా వద్ద యేలం చేయబడును. యేలములో సవాలు చేయకొరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా, రూ 100 లు నూరు రూపాయలు ధరావతు కట్టి యేలములో సవాలు చేయవలసినది. యాలం పూర్తి అయిన తేది లగాయతు 30 దినముల లోకల యాలం మొత్తం చెల్లించి లాట్టును పుచ్చుకోవలెను.

సుమారు మొత్తం.

1. బంగారుదఫా వకటికి తులములు 30 వంతున తులములు 688
2. బంగారునాణ్యములు లాటుగా రకములు 11
3. వెండి దఫాకు 1000 తులములు వంతున తులములు 3894
4. వెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు 5
5. హోలియాపాయలు 8459
6. తేగడ రూపాయలు దఫాకు రూ 1000 లు వంతున 3653
7. తేగడ వైసాలు వకలాటుగా రు. 366
8. తాంబ్రము వకలాటుగా శేర్లు 446
9. రాగినైరాపాత్రలు వకలాటుగా 446
10. వస్త్రములు వస్త్రాలు
11. కర్పూరం వనైరా చిల్లగ జినిసిసామానులు

శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీ

(804)

విచారణకర్తలవారు

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కొపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిక
జులు - బొమ్మలకాళ్లు - గారడి పుస్తకములు విక్రయించె
జిమ్మ. స్కాట్లాండు కావలెనా? (592)

బి. ఈర్వెరప్ప అంతు సన్యు, విశ్వేశ్వరస్వామి.

126

చిన్న పురుగులు

100

పెద్ద పెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన గలుగును.

సాతవలారా! ఈ పురుగులకలె రేయింబడెట్లు,

విధి విరామములేక మీకు పనిలేసినచో
మీ మీ గృహములలోని శిల్పకళలు
బంగారుతో నింపబడియుండును.

శిలకలేకపనిలేయుచుండు తుచుండు
పురుగునకు, అతివ్యాధికయి శిలకొండ
తేనెటీగ సహజారిగా నుండవలెను.

చుండు, బంధనంబున రెండు శిల్ప
ధన నిర్మలగ్రస్తవృక్షులు నడచుకొండ
ఉపేక్షించిన అతిరీతిగానునే నిట్టక
వారిలో సహధ్యాయుగావలసినవచ్చును.

కావున నిట్టి హామకావ్రున

"కామినియా నూనె"

సహజమున సంహరింపును. చుండుకు బోగొట్టును.
వెండ్రుకలను రాలనివృక్షులు. పుర్రెచుండును బోగొట్టును.
కలకట్టుకు నరిమళ్ళ నుగండ్లదర్శకులు.

ఈరీతిని, వకలూ నూనెలకు పోగురు చేయవారి హామక
జున పడెడును.

బిల్లు బాడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 ది. పి. ను. 0-4-0
" 2-కి రు. 2-10-0 ది. పి. ను. 0-7-0

ఉచితము.

ఈ సుగుణముల రుజువుపరచుటకు, అర్హతాపిటి
మంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సరిపోవునం
హామకల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:-

అంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155, బామ్బాయిసీమ దిగ్గి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజెంట్లు:- మహాతాపురమోత్తంయూరీ,
29, వైసాబజారులోడి, మద్రాసు.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, శాస్త్ర, చరిత్ర, భాషాశాస్త్ర, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానసాహిత్యములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనములగు రంగులదేశిపలుములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలవునం తేలి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచుంటున్నవలన వలయువారు వెంటనే ప్రాసక్తి నటుచేయు: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" " " " " " 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, పేజీ నివసత్రిక రిమానుల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, చొట్టుబాపు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము. పండ్లపాడి. మోహిని తైలము.
డబ్బీ 1-8 0-4-0. డబ్బీ 1-8 0-2-0. సీసా 1-8 0-12-0.
అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధినియను వాటకము సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు కావలసింది. అందరు జదివి తీరవలయును. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ చేర్చును.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

శ్రీకృష్ణలైన్ గోపాలకృష్ణ గోకతాని చక్కని రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. భిల్లుల ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, చొట్టుబాపు 212, మదరాసు.

హదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అపరిమిత రక్తములను జనించువాడ్యములకు కీరిటమునంటి వుండు. మధువులను, మచ్చలను గండములను పుండ్లను, ప్రాణశోషములను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

ఈ వాద్యసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యకచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కాలసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాలోగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులకుర దండుటకు 4 రోజుల బుడ్డిలలో అమృతమును.

ప్రాప్తియరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

వికభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది దెన్నెలకంటి అపారాధను నివరించును. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే కావడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

లోక పసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్యములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి హృదయకోశము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు మూత్రముతో కలసిరోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలామిసిరిజనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూలో, కాందహార్ శేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు

ఈపండును విశేషముగా తినటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము అతీతమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను 4వించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయుబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపాపపత్రిక పార్కులతో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీవెల రూ. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

మంచిగుణము గల శాస్త్రీయావధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదికౌవధ

రక్తమును శుద్ధపరచుటలో ప్రశస్తమైనది. 1/4 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవభగుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వానవలేహము

దగ్ధనకు మంచిమందు. 1/4 పౌను సీసా రు 0-10-0.
వ్యవహారములన్నియు హిందూ ధర్మలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫారస్యూటికల్

వర్షు

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.
The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, I.

శాకభక్షణము

భరతఖండగ్రామముల మగు మన మార్గముల వంతజాలము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెరిగినవాడము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోస్టుచార్జియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము. వెంటనేవ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, అతంతిగ్రహ వేదధాలయం 156, బాడ్యే, మదరాసు.

శ్రీఆంధ్ర వచన మహాభాగవతము

అనంద గ్రంథమాల ద్వితీయకుసుమము

సంస్కృతము నందు వ్యాసప్రోక్తమైన శ్రీభాగవతమును తేటగా నీటుగులుకు తెలిసి పట్టుములను చేర్చి ముద్రించు చున్నాము. ఇందు శ్రీధరీయము, లీలకము, ఆనెడి ఆశేక వ్యాఖ్యల యందుగ గల విశేషాంశములను జేర్చించి యున్నాము. ఈ గ్రంథమును చిన్న ప్రైజున మేలైన కాగితములపై నచ్చుత్రించి కాలికోబయిండు చేయించియున్నాము.

1-వ సంపుటము ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు	1-0-0
2-వ " తృతీయ, చతుర్థస్కంధములు	1-4-0
3-వ " చతుర్థ, పంచమస్కంధములు	1-4-0
4-వ " షష్ఠ, సప్తమస్కంధములు	1-4-0
5-వ " అష్ట, నవమస్కంధములు	1-0-0
6-వ " దశమస్కంధము ప్రథమభాగము	1-4-0
7-వ " " ద్వితీయభాగం సంపూర్ణం	1-4-0
8-వ " ఏకాదశ ద్వాదశస్కంధములు త్వరలో వెలువడును.	
- ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందు కో, (285) అనంద ప్రెస్, మదరాసు.

చాయకు పూచీఇవ్వబడును.

క్రొత్తకంపెని. బహుచాక.
మిక్కిలి ప్రసిద్ధమైన ఎట్టపట్టువస్త్రములు చీరలు. 2 1/2 X 1 1/2 గజములు. నడిపంచలు. వస్త్రములు.
మొదటిరకం సాగనైన నేత గల తులం. 18 0-9-6 0-9-0
రెండవరకం దట్టమైన నేతగలది " " 0-9-0 0-8-0
మేము చిన్న చేతిరమాళ్లును, డబ్బీలును, సాగనైన పట్టు చీరలనుకూడ తయారుచేయుచున్నాము.
కావలసినవారు ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.
యమ్. యన్. నరసింగరావు తీ కంపెని,
పట్టుగుడ్డల వర్తకులు, పోస్టు ముల్కలూరు
P. O. Mulkalmuru (మైసూరు ప్రావిన్స్).
Mysore Province 788